II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2018/884

z dne 16. oktobra 2017

o ukrepu pomoči SA.32874 (2012/C) (ex SA.32874 (2011/NN)), ki ga je izvedla Danska

(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 4461)

(Besedilo v danskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe ([1]),

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenim členom, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) Stalno predstavništvo Danske pri Evropski uniji je z elektronskim sporočilom z dne 17. marca 2011 Komisiji predhodno priglasilo zadevni ukrep (znižanje in oprostitev pristojbine, povezane z zaščito pitne vode).

(2) Službe Komisije so v okviru preučitve te predhodne priglasitve 27. aprila 2011 danske organe prosile za dodatne informacije.

(3) Danski organi so z elektronskim sporočilom z dne 16. septembra 2011 poslali dodatne informacije, ki so jih 27. aprila 2011 zahtevale službe Komisije.

(4) Po prejetju zgoraj navedenih informacij sta bila 3. oktobra in 10. novembra 2011 organizirana tehnična sestanka med danskimi organi in službami Komisije. Po sestanku 10. novembra 2011 so danski organi Komisiji predložili nove dodatne informacije.

(5) Stalno predstavništvo Danske pri Evropski uniji je po sestanku 10. novembra 2011 z elektronskim sporočilom z dne 17. novembra 2011 prav tako napovedalo umik predhodne priglasitve zadevnega ukrepa.

([1]) Člena 87 in 88 Pogodbe ES sta od 1. decembra 2009 člena 107 oziroma 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU). Določbe novih členov so vsebinsko enake določbam prejšnjih členov. V tem sklepu je treba sklicevanje na člena 107 in 108 PDEU razumeti kot sklicevanje na člena 87 oziroma 88 Pogodbe ES, kjer je to primerno. S PDEU so bile uvedene tudi nekatere terminološke spremembe, kot so nadomestitve izrazov „Skupnost“ z „Unijo“, „skupni trg“ z „notranjim trgom“ in „Sodišče prve stopnje“ s „Splošnim sodiščem“. V tem sklepu se uporablja terminologija iz PDEU.

(6) Službe Komisije so s telefaksom z dne 14. decembra 2011 danske organe obvestile o odprtju zadeve v zvezi z nepriglašeno pomočjo pod številko SA.32874 (2011/NN), ker se je pristojbina uporabljala že pred predhodno priglasitvijo in brez odobritve Komisije.

(7) Stalno predstavništvo Danske pri Evropski uniji je z elektronskim sporočilom z dne 27. decembra 2011 Komisiji poslalo dopis danskih organov, v katerem ti napovedujejo, da se bo zadevna shema obdavčitve končala 31. decembra 2011 in bo nadomeščena z zvišanjem splošnega davka za vodo, katerega mehanizem je Komisija preučila že v okviru pomoči NN 1/2005 ([2]).

(8) Komisija je z dopisom z dne 22. marca 2012 ([3]) Dansko obvestila o svoji odločitvi z dne 21. marca 2012, da bo v zvezi z zadevnim ukrepom začela postopek iz člena 108(2) PDEU (v nadaljnjem besedilu: formalni postopek preiskave). Danske organe je pozvala, naj v enem mesecu predložijo svoje pripombe.

(9) Sklep Komisije o začetku postopka (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ([4]). Komisija je pozvala zainteresirane strani, naj predložijo pripombe o zadevnem ukrepu.

(10) Komisija je prejela pripombe ene zainteresirane strani („Landbrug & Fødevarer“, v nadaljnjem besedilu: zainteresirana stran). Posredovala jih je Danski in ji dala možnost, da nanje odgovori.

(11) Stalno predstavništvo Danske pri Evropski uniji je z elektronskim sporočilom z dne 16. maja 2012 Komisiji poslalo dopis danskih organov, v katerem ti prosijo za podaljšanje roka za predložitev pripomb do 11. junija 2012. To podaljšanje roka je bilo odobreno s telefaksom z dne 24. maja 2012.

(12) Stalno predstavništvo Danske pri Evropski uniji je z elektronskim sporočilom z dne 12. junija 2012 poslalo pripombe danskih organov o začetku formalnega postopka preiskave.

(13) Stalno predstavništvo Danske pri Evropski uniji je z elektronskim sporočilom z dne 2. julija 2012 poslalo odgovor danskih organov na pripombe zainteresirane strani.

(14) Službe Komisije so z dopisom z dne 10. septembra 2013 danske organe zaprosile za pojasnila glede njihovih pripomb v zvezi z začetkom formalnega postopka preiskave.

(15) Danski organi so z elektronskim sporočilom z dne 7. novembra 2013 poslali zahtevana pojasnila. Z elektronskim sporočilom z dne 19. aprila 2016 so v odgovor na dopis Komisije z dne 10. novembra 2015 poslali nove dodatne informacije.

II. **OPIS**

(16) Danski parlament je 27. decembra 2008 sprejel določbo, s katero je uvedel pristojbino na dovoljenja za črpanje podzemne vode, prihodek iz nje pa je namenjen financiranju določanja in načrtovanja upravljanja območij, ki so posebno pomembna za oskrbo s pitno vodo. Ta določba je bila prenesena v poglavje IVa (člen 24) prečiščenega besedila zakona št. 935 z dne 24. septembra 2009.

(17) Pristojbina, katere višina je odvisna od količine vode, ki se lahko letno načrpa na podlagi dovoljenja, znaša 0,305 DKK (približno 0,04 EUR) na m^3 za leto 2009, 0,315 DKK za leto 2010 in 0,310 DKK za leto 2011.

([2]) Komisija je v navedeni zadevi ugotovila, da mehanizem obdavčitve ni vseboval elementa državne pomoči.
([3]) Dopis SG-Greffe(2012) D/5011.
([4]) UL C 114, 19.4.2012, str. 4.

(18) Pristojbino, katere pobiranje je bilo sprva predvideno do konca leta 2017, morajo v celoti plačati lastniki splošnih sistemov za oskrbo z vodo ([5]) (člen 24a prečiščenega besedila zakona). Uporabniki, ki imajo dovoljenje za črpanje iz svojega vodnjaka, plačajo le tretjino pristojbine, izračunane na podlagi količine, ki jo je dovoljeno načrpati na leto. Če se dovoljenje nanaša na količino, večjo od 25 000 m^3, imetnik dovoljenja plača tretjino pristojbine za količino 25 000 m^3 (člen 24b prečiščenega besedila zakona). Pristojbine so v celoti oproščeni imetniki dovoljenja za črpanje, ki se nanaša na količino vode, manjšo od 6 000 m^3 na leto (člen 24c prečiščenega besedila zakona).

(19) Glede na razpoložljive informacije je bilo na Danskem izdanih 85 000 zasebnih dovoljenj za črpanje. Velika večina teh zadeva kmetijski sektor. Število dovoljenj za količino, ki ne presega 6 000 m^3, je ocenjeno na 75 000. Danski organi ne morejo jamčiti, da imajo vsa danska podjetja v kmetijskem sektorju lastno dovoljenje za črpanje in torej niso odvisna od javne oskrbe, vendar imajo po njihovih navedbah kmetijska gospodarstva, ki bi lahko bila priključena na javni sistem za oskrbo z vodo, običajno dovoljenje za črpanje in javni sistem uporabljajo samo za potrebe gospodinjstev.

(20) Podatki, ki so jih danski organi predložili za leto 2009, kažejo, da je bilo 12 275 imetnikom dovoljenja odobreno znižanje pristojbine, ki je v povprečju znašalo 1 080 EUR na leto, dovoljenja pa so se v povprečju nanašala na količino 35 000 m^3 vode. Podatki za obdobje 2009–2011 kažejo, da so bila v kmetijskem sektorju 1 091 podjetjem odobrena znižanja pristojbine, ki presegajo prag *de minimis*. Danski organi so pojasnili, da je 106 imetnikov dovoljenj registriranih kot živilskopredelovalna podjetja.

III. **RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE**

(21) Komisija je formalni postopek preiskave začela iz naslednjih razlogov:

— Komisija je pri preučitvi zadeve ugotovila, da zadevni ukrep na prvi pogled ustreza opredelitvi državne pomoči, ker ga je odobrila država (ki se je z znižanjem ali oprostitvijo pristojbine odrekla sredstvom), ker je bila z njim prednost dana posameznim podjetjem (v obravnavani zadevi predvsem podjetnikom v kmetijskem sektorju, imetnikom zasebnih dovoljenj za črpanje in med njimi tistim, ki so bili upravičeni do oprostitve namesto znižanja, s čimer je bilo vsem olajšano finančno breme, ki bi ga morali nositi), ker je lahko vplival na trgovino in ker je lahko izkrivljal konkurenco,

— na podlagi pojasnil danskih organov ni bilo mogoče ugotoviti, da sta se uporabljali uredbi *de minimis*, ki se nanašata na dejavnosti primarne proizvodnje (Uredba Komisije (ES) št. 1535/2007 ([6])) oziroma predelavo/trženje kmetijskih proizvodov (Uredba Komisije (ES) št. 1998/2006 ([7])), niti upravičiti razlik v višini pristojbine z logiko davčnega sistema,

— element pomoči se ni zdel v skladu z ustreznimi določbami Smernic o državni pomoči za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: okoljske smernice) ([8]), na katere se sklicujejo Smernice Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 ([9]), niti z določbami Začasnega okvira Unije za ukrepe državnih pomoči v podporo dostopu do financiranja ob trenutni finančni in gospodarski krizi (v nadaljnjem besedilu: začasni okvir za krizno pomoč) ([10]), na katere se sklicujejo danski organi.

IV. **PRIPOMBE DANSKIH ORGANOV**

(22) Danski organi so v dopisu, poslanem z elektronsko pošto z dne 12. junija 2012, predložili nov podroben opis zadevnega ukrepa in okvira, v katerega spada, ter lastno analizo ukrepa. Ta analiza, ki je podrobno predstavljena v nadaljevanju, izhaja iz predpostavke, da ukrep ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, ker ne samo, da ni selektiven, ampak je tudi utemeljen z naravo danskega davčnega sistema. V nadaljevanju analize se prav tako predpostavlja, da tudi če bi ukrep vseboval element državne pomoči, bi bila ta pomoč združljiva z notranjim trgom. Nazadnje se analiza zaključi s trditvijo, da tudi če bi Komisija menila, da zadevni ukrep vsebuje državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom, obstaja več dejavnikov, ki upravičujejo nevračilo pomoči.

([5]) Izraz „splošni sistem za oskrbo z vodo“ pomeni javne ali zasebne naprave, ki s pitno vodo oskrbujejo najmanj deset gospodinjstev.

([6]) Uredba Komisije (ES) št. 1535/2007 z dne 20. decembra 2007 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči *de minimis* v sektorju kmetijske proizvodnje (UL L 337, 21.12.2007, str. 35).

([7]) Uredba Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči *de minimis* (UL L 379, 28.12.2006, str. 5).

([8]) UL C 82, 1.4.2008, str. 1.

([9]) UL C 319, 27.12.2006, str. 1.

([10]) UL C 16, 22.1.2009, str. 1. Ta okvir je bil leta 2009 razširjen na primarno kmetijsko proizvodnjo (UL C 261, 31.10.2009, str. 2) in potem podaljšan do konca leta 2011 v vseh sektorjih, na katere se nanaša (UL C 6, 11.1.2011, str. 5).

Neobstoj državne pomoči

(23) Danski organi se ne strinjajo s stališčem Komisije, v skladu s katerim zadevni ukrep vsebuje element pomoči, ki izpolnjuje vse pogoje iz člena 107(1) PDEU. Zlasti menijo, da se s pristojbino, ki se pobira na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona (glej uvodno izjavo 18), ne daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga. V zvezi z oprostitvijo iz člena 24c prečiščenega besedila zakona navajajo, da tudi če je z njo podeljena selektivna prednost, je ta prednost tako omejena, da ne more izkrivljati konkurence in vplivati na trgovino med državami članicami.

(24) Danski organi se v podporo prvi trditvi, tj. da se s pristojbino ne daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, sklicujejo na sodno prakso Sodišča Evropske unije, v kateri je najprej pojasnjeno, da je treba preučiti, ali državni ukrep, sprejet „v okviru danega pravnega reda, […] pomeni prednost za določena podjetja glede na druga podjetja v dejansko in pravno primerljivem položaju“ ([11]), pa tudi, da davki ali dajatve, s katerimi se uvaja razlikovanje med podjetji in ki so zato selektivni *prima facie*, ne spadajo pod opredelitev državnih pomoči, kadar to razlikovanje izhaja iz narave in splošne sheme zadevnega davčnega sistema ([12]). Po njihovem mnenju je treba prav tako na podlagi sodne prakse Sodišča najprej določiti, kateri je običajni ali referenčni sistem, ki ga je treba uporabiti za preučitev selektivnosti ukrepa, in nato preveriti, ali posamezna podjetja, zajeta s tem referenčnim sistemom, pridobijo prednost pred drugimi podjetji, vključenimi v isti sistem.

(25) Danski organi na podlagi teh sklicevanj na sodno prakso navajajo, da je Komisija v uvodni izjavi 15 sklepa o začetku postopka brez podrobnejše utemeljitve zgolj trdila, da se z zadevnim ukrepom daje prednost posameznim podjetjem (kmetijskim podjetjem z zasebnimi dovoljenji za črpanje in med njimi tistim, ki so upravičena do oprostitve namesto znižanja, pri čemer je vsem olajšano finančno breme, ki bi ga morala nositi), in da se torej zdi, da Komisija meni, da mora biti pristojbina, uvedena s členom 24a prečiščenega besedila zakona, tj. pristojbina, ki jo morajo plačati lastniki splošnih sistemov za oskrbo z vodo, referenčni okvir za vse druge lastnike naprav za črpanje vode ter da so zadnjenavedeni lastniki v primerljivem dejanskem in pravnem položaju kot prvonavedeni in podjetja, ki vodo prejemajo iz splošnega sistema za oskrbo z vodo, zaradi česar znižanja in oprostitve iz členov 24b in 24c pomenijo selektivno prednost.

(26) Danski organi se ne strinjajo s stališčem Komisije. Po njihovem mnenju pristojbine iz člena 24a prečiščenega besedila zakona ni mogoče šteti za referenčni okvir, ki ga je treba uporabiti, samo zato, ker je višja od pristojbin iz členov 24b in 24c. Poleg tega je število lastnikov splošnih naprav, za katere velja pristojbina iz člena 24a prečiščenega besedila zakona, bistveno manjše od števila lastnikov naprav, za katere velja pristojbina iz člena 24b. Po njihovem mnenju sta bila z uvedbo sheme obdavčitve leta 2009 vzpostavljena dva referenčna sistema: prvi, *sui generis*, za lastnike splošnih naprav za oskrbo z vodo (in posredno za podjetja, ki imajo pravico uporabljati vodo, ki jo ti zagotavljajo) ter drugi, ki velja za vse druge lastnike naprav za črpanje podzemne vode.

(27) Po mnenju danskih organov soobstoj dveh referenčnih sistemov pomeni, da tisti, ki plačujejo pristojbino iz člena 24a prečiščenega besedila zakona, niso v primerljivem pravnem položaju kot podjetja, ki plačujejo pristojbino iz člena 24b ali so upravičena do oprostitve na podlagi člena 24c istega zakona, in sicer iz naslednjih razlogov:

— lastniki splošnih naprav za oskrbo z vodo so v nasprotju z drugimi dolžni dobavljati pitno vodo in lahko znesek pristojbine vključijo v ceno, ki jo zaračunajo potrošnikom,

— potrošniki in podjetja, ki se nahajajo na območju oskrbe s splošno napravo za oskrbo z vodo, ne morejo zamenjati dobavitelja,

— lastniki splošnih naprav za oskrbo z vodo niso podjetja, saj Sodišče opredeljuje podjetje kot vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost (ki je opredeljena kot ponujanje blaga ali storitev na trgu), ne glede na njegovo obliko ali pravni status; ker dobavitelji vode ne morejo razširiti svoje baze strank, saj potrošniki ne morejo zamenjati dobavitelja, ni trga, ki bi bil izpostavljen konkurenci,

([11]) Sodba Sodišča z dne 22. decembra 2008, British Aggregates, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757, točka 82.
([12]) Sodba Sodišča z dne 8. novembra 2001, Adria Wien Pipeline GmbH in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH proti Finanzlandesdirektion für Kärnten, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, točka 42, in sodba Sodišča z dne 8. septembra 2011, Komisija proti Nizozemski, C-279/08, ECLI:EU:C:2011:551, točka 62.

— v tem okviru za tiste, ki so bili zavezani pristojbini iz členov 24b in 24c prečiščenega besedila zakona, ni mogoče šteti, da so pridobili prednost pred tistimi, ki so plačevali pristojbino v skladu s členom 24a prečiščenega besedila zakona, saj zadnjenavedeni niso podjetja,

— podjetja, ki uporabljajo storitve splošne naprave za oskrbo z vodo, pristojbino plačujejo posredno (glej prvo alineo) in so obdavčena na podlagi dejanske porabe vode, v nasprotju s tistimi, ki sama črpajo vodo in so obdavčena na podlagi količine, ki jo je dovoljeno načrpati, ne da bi se upoštevala njihova dejanska poraba,

— lastniki zasebne naprave za črpanje vode morajo redno zaprošati za pravico do črpanja, saj so dovoljenja veljavna od 10 do 15 let (za vodo za namakanje veljajo 15 let), kar lahko privede do čezmerne obdavčitve, saj se pristojbina izračuna na podlagi količine vode, ki jo je dovoljeno načrpati, in ne na podlagi dejansko porabljene količine,

— ker je davčna osnova drugačna za splošne naprave za oskrbo z vodo in za zasebne naprave za črpanje, se lahko zgodi, da nižja pristojbina, ki jo plačajo podjetja, ki so lastniki zasebnih naprav, ne vključuje nikakršne gospodarske prednosti, če se na primer zaradi padavin med letom potrebe po namakanju in s tem poraba vode zmanjšajo na količino, manjšo od količine, ki jo je dovoljeno načrpati in za katero je treba plačati pristojbino; po podatkih iz podatkovne baze Jupiter, ki jo upravlja nacionalni urad za geološke raziskave za Dansko in Grenlandijo, so v obdobju 2009–2011 kmetijska gospodarstva porabila samo približno 34 % količine, zajete z dovoljenji za črpanje (vendar za te podatke velja določena negotovost, ker primarnim proizvajalcem ni treba meriti natančne količine načrpane vode), medtem ko je ta delež pri živilskopredelovalnih podjetjih znašal 48 %,

— podjetja na območju, ki ga oskrbuje splošna naprava za oskrbo z vodo, imajo možnost, da se priključijo nanjo, medtem ko imajo podjetja zunaj takega območja pravico namestiti lastni sistem za črpanje vode, vendar pa stroške namestitve in vzdrževanja tega zasebnega sistema ter morebitnega čiščenja vode nosi podjetje, ki prav tako nosi stroške nadzora kakovosti, ki bi ga lahko zahtevale občine.

(28) Danski organi poudarjajo tudi, da tisti, ki plačujejo pristojbino iz člena 24a prečiščenega besedila zakona, niso v primerljivem dejanskem položaju kot podjetja, ki plačujejo pristojbino iz člena 24b ali so upravičena do oprostitve na podlagi člena 24c istega zakona, in sicer iz naslednjih razlogov:

— kmetijska gospodarstva, ki sama črpajo svojo vodo, niso v neposredni konkurenci s podjetji, ki so priključena na splošno napravo za oskrbo z vodo; zaradi svoje geografske lege imajo skoraj vsa lasten sistem za oskrbo z vodo, in tudi če bi se nekatera od njih morala priključiti na splošni sistem za oskrbo z vodo, morajo imeti podjetja, ki porabijo velike količine vode, dodatno dovoljenje za črpanje, da se pitna voda iz splošne naprave za oskrbo z vodo nameni izključno porabi v gospodinjstvu,

— številna kmetijska gospodarstva in podjetja imajo dovoljenje za zajem površinske vode in zato ne smejo biti zavezana plačilu pristojbine, ki se nanaša na črpanje podzemne vode ([13]); z uvedbo nižje pristojbine za kmetijska gospodarstva, ki črpajo podzemno vodo, se je zabrisala razlika v obravnavanju podjetij, ki črpajo podzemno vodo, in podjetij, ki zajemajo površinsko vodo in niso zavezana plačilu pristojbine,

— kakovost vode ni enaka pri podjetjih, priključenih na splošno napravo za oskrbo z vodo, in podjetjih, ki imajo dovoljenje za črpanje; voda iz splošnih naprav mora biti pitna, medtem ko voda iz zasebnih zajetij pogosto presega zgornje meje vsebnosti pesticidov, nitratov in bakterij, zato morajo imetniki dovoljenj za črpanje nameniti od 10 000 DKK do 50 000 DKK za uskladitev z zahtevami zakonodaje v zvezi s pitno vodo.

(29) Danski organi poudarjajo, da danski sistem obdavčitve ne vzpostavlja razlikovanja med podjetji iz različnih sektorjev, ki so v enakem položaju, ampak med podjetji, ki imajo napravo za črpanje vode, in tistimi, ki je nimajo. Po drugi strani pa ne vzpostavlja razlikovanja med potencialno zamenljivimi postopki ali izdelki, danimi na konkurenčni trg, saj se načrpana voda nato ne prodaja na trgu. Prav tako dejstvo, da primarni proizvajalci zaradi svoje geografske lege ne morejo svobodno izbirati med črpanjem in oskrbo iz splošne naprave za oskrbo, pomeni, da ne obstaja morebitna konkurenčna povezava niti kakršna koli oblika zamenljivosti med podzemno vodo, načrpano za namakanje, in pitno vodo, ki se s splošnimi napravami za oskrbo dobavlja podjetjem in državljanom.

([13]) Skupna količina površinske vode, ki se lahko zajame, je približno 188 milijonov m^3 na leto, od tega 13 milijonov m^3 za primarno proizvodnjo (približno 500 kmetijskih gospodarstev), ki se porabijo predvsem za namakanje. Največje dovoljenje, izdano za namakanje v obdobju 2009–2011, se je nanašalo na 270 000 m^3 na leto, za živinorejo pa na 511 000 m^3 na leto.

(30) Po mnenju danskih organov je na podlagi vseh teh dejstev mogoče sklepati, da se s pristojbino, naloženo lastnikom splošnih naprav za oskrbo z vodo, ne daje selektivna prednost podjetjem, ki imajo pravico do črpanja vode, saj ni glede na cilj, zastavljen s shemo obdavčitve (zaščita pitne vode), nobeno drugo podjetje ali proizvodnja v primerljivem dejanskem in pravnem položaju ter ni bilo diskriminirano.

(31) Danski organi v zvezi z razmerjem med podjetji, ki plačujejo pristojbino iz člena 24b prečiščenega besedila zakona, in tistimi, ki so oproščena pristojbine na podlagi člena 24c istega zakona, priznavajo, da so podjetja, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in so bila upravičena do oprostitve, pridobila konkurenčno prednost pred svojimi konkurenti, ki so morali plačati pristojbino na podlagi člena 24b. Vendar menijo, da ta selektivnost oprostitve velja samo v zvezi z navedenimi konkurenti in ne v zvezi s podjetji, ki so obdavčena neposredno na podlagi člena 24a prečiščenega besedila zakona ali posredno prek svojega računa za vodo, dobavljeno iz splošne naprave za oskrbo z vodo, saj ta niso v primerljivem položaju.

Upravičenost zaradi narave ali splošne sheme davčnega sistema

(32) Če bi Komisija vztrajala pri tem, da se z dansko pristojbino, kot je bila uporabljena, kljub predstavljenim razlikam v dejanskem in pravnem položaju daje prednost nekaterim podjetjem, danski organi menijo, da so izjeme, predvidene s shemo obdavčitve, upravičene zaradi narave in upravljanja danskega davčnega sistema ter da zato shema obdavčitve ne vsebuje elementa državne pomoči, čeprav znova priznavajo, da dejansko obstaja razlika v obravnavanju podjetij, ki plačujejo pristojbino, uvedeno s členom 24b prečiščenega besedila zakona, in tistih, ki so je oproščena na podlagi člena 24c. Če bi Komisija trdila, da določbe člena 24a prečiščenega besedila zakona pomenijo običajno shemo obdavčitve ter da ukrepi iz členov 24b in 24c istega zakona pomenijo selektivne izjeme, se lahko te izjeme upravičijo z naravo ali splošno shemo danskega davčnega sistema.

(33) Danski organi v zvezi s tem trdijo, da je nižja pristojbina, ki jo plačujejo gospodarski subjekti, ki niso lastniki splošnih naprav za oskrbo z vodo, med drugim upravičena z dejstvom, da morajo kmetje in drugi lastniki zasebnih naprav za oskrbo z vodo sami financirati stroške črpanja vode in se nimajo pravice priključiti na splošno napravo, če so zunaj območja, ki ga oskrbujejo navedene naprave. Ob tem dodajajo, da je namen pristojbine financirati zaščito in ohranjanje virov pitne vode in ne omogočiti kmetom, da svoje posevke namakajo s pitno vodo. Po mnenju danskih organov ti argumenti zadostujejo za utemeljitev razlikovanja, ki izhaja iz sheme obdavčitve ter temelji na več dejanskih in pravnih razlikah, ki so v skladu s ciljem sheme.

(34) Kar zadeva znižanje pristojbine in zgornjo mejo 25 000 m^3, določeno v členu 24b prečiščenega besedila zakona, danski organi navajajo več argumentov:

— ta ukrep je veljal za vsa podjetja, ne glede na njihovo velikost, lokacijo in zadevni sektor,

— znižanje je bilo določeno na dve tretjini zneska pristojbine na podlagi ocen, opravljenih ob uvedbi pristojbine, iz katerih je izhajalo, da bo dejansko porabljena tretjina količin, vpisanih v dovoljenja za črpanje; te ocene so bile potrjene s podatki, zbranimi po začetku veljavnosti pristojbine, ki so pokazali, da so kmetijska podjetja v sektorju primarne proizvodnje v obdobju 2009–2011 porabila 34 % količin vode, vpisanih v dovoljenja za črpanje (kar zadeva podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, je stopnja izkoriščenosti dovoljenj v istem obdobju dosegla 48 %, ker pa je več kot 90 % dovoljenj izdanih kmetijskih podjetjem v sektorju primarne proizvodnje, je bilo odločeno, da se zaradi upravne obvladljivosti sistema za vse upravičence upošteva 34-odstotna stopnja izkoriščenosti),

— če zgornja meja ne bi bila uvedena, bi pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona prinesla 60 milijonov DKK, kar je več kot dvakratnik zneska, predvidenega za financiranje predvidenih dejavnosti načrtovanja, breme pristojbine pa bi bilo manj ustrezno porazdeljeno med kmeti (med 80 EUR in 335 EUR za plačilo z zgornjo mejo in med 40 EUR in 35 000 EUR brez zgornje meje); poleg tega, če bi kmetijska podjetja morala plačati polno pristojbino namesto ene tretjine, bi skupni prihodki samo iz primarne proizvodnje znašali 138 milijonov DKK,

— zgornja meja omogoča ohranjanje določene stopnje enakosti med podjetji, ki uporabljajo površinsko vodo (brez pristojbine), in tistimi, ki uporabljajo podzemno vodo,

— ker se pristojbina izračuna na podlagi količine, ki jo je dovoljeno načrpati, in ne od dejanske porabe, bi morala nekatera podjetja, če ne bi obstajala zgornja meja, plačati nesorazmerne zneske,

— zgornja meja omogoča uvedbo fiksnega zneska za plačilo za podjetja, ki imajo dovoljenja za več kot 25 000 m^3 in predstavljajo 61 % kmetijskih gospodarstev, prednost pa se dejansko nanaša na 39 % podjetij, ki imajo dovoljenja za črpanje manj kot 25 000 m^3 in ki so plačala le del te pavšalne pristojbine, pri čemer prednost znaša največ približno 250 EUR na leto, kar je znesek, ki je precej pod pragom *de minimis*,

— z zgornjo mejo je mogoče ublažiti učinke naravnih razmer na podjetja, ki proizvajajo iste proizvode (npr. podnebnih dejavnikov, ki vplivajo na potrebe po namakanju in se razlikujejo od enega do drugega območja),

— v obravnavanem primeru voda predstavlja proizvodni dejavnik in ne proizvod sam po sebi; Komisija je v zadevi N 472/02 ([14]) o stalni zgornji meji „promila“ zemljiškega davka ugotovila, da je bila določena zgornja meja upravičena z logiko davčnega sistema, predvsem zaradi ključne vloge zemlje kot dejavnika kmetijske proizvodnje,

— zgornja meja ni niti materialno niti regionalno selektivna, ker se je uporabljala za podjetja v vseh sektorjih, ne glede na njihovo velikost ali porabo vode, ni bila odvisna od nobenega merila (vključno z geografskim), zaradi katerega bi bilo katero koli podjetje izključeno, in organi niso imeli diskrecijske pravice, na podlagi katere bi lahko odstopali od pravil za izračun pristojbine (v zvezi s tem se sklicujejo na odločbi Komisije v zadevah N 159/2009 in N 480/2007),

— če bi Komisija kljub vsemu menila, da je zgornja meja selektivna, je ta utemeljena z logiko danskega davčnega sistema, saj približno 61 % imetnikov zasebnih dovoljenj za črpanje vode plačuje najvišjo pristojbino iz člena 24b prečiščenega besedila zakona in je torej treba plačevanje tega najvišjega zneska šteti za normo; cilj pristojbine je bil ustvariti prihodke za financiranje ukrepov občin za zaščito vode, uvedba zgornje meje pa je bila namenjena preprečitvi nerazumnega finančnega bremena v sektorju, hkrati pa zagotoviti pravično porazdelitev tega bremena med gospodarskimi subjekti, ki se ukvarjajo z enako proizvodnjo, vendar na njihove potrebe po vodi vplivajo naravni dejavniki (stanje tal, količina padavin),

— zgornjo mejo je mogoče utemeljiti na podlagi določb iz Obvestila Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka ([15]), saj sledi prerazdelitvenemu namenu davka (točka 24 Obvestila Komisije), ne pušča prostora nikakršni diskrecijski pravici in je povezana s posebno pomembnim dejavnikom v procesu proizvodnje (točka 27 Obvestila Komisije), vse te okoliščine pa omogočajo ugotovitev, da je upravičena zaradi narave in splošne sheme davčnega sistema; danski organi se v zvezi s tem znova sklicujejo na odločbo Komisije v zadevi N 472/02 in poudarjajo pomen vode kot proizvodnega dejavnika.

(35) Kar zadeva oprostitev iz člena 24c prečiščenega besedila zakona in diskriminacijo med podjetji v istem sektorju, poudarjeno v sklepu o začetku formalne preiskave, danski organi trdijo, da je zaradi splošne sheme davčnega sistema logično, da so bili številni imetniki dovoljenj za črpanje majhnih količin vode oproščeni pristojbine glede na skromne prihodke, ki bi lahko bili ustvarjeni s pristojbino, in majhno obremenitev vodnih virov zaradi črpanja. Navajajo, da ker se pristojbina izračuna na podlagi količine vode, ki jo je teoretično dovoljeno načrpati na podlagi dovoljenja, bi morala podjetja plačati le približno 81 EUR leta 2009, 84 EUR leta 2010 in 83 EUR leta 2011. Ker se je poleg tega velika večina izdanih dovoljenj za črpanje nanašala zgolj na povprečno količino 1 000 m^3 na leto, je znesek oprostitve znašal samo 40 EUR za celotno obdobje. Prav tako se majhna dovoljenja (ki se nanašajo na količino do 6 000 m^3) razlikujejo od drugih v tem, da njihova dodelitev ne vključuje obveznosti poročanja, kar pomeni, da ne obstaja register dovoljenj, ki bi ga lahko danski davčni organi uporabili.

(36) Danski organi svojo analizo selektivnosti sklenejo z navedbo, da bi se lahko samo oprostitev iz člena 24c prečiščenega besedila zakona štela za selektivno, ker se z njo daje prednost posameznim podjetjem, vendar jo v vsakem primeru upravičujeta narava in splošna shema danskega davčnega sistema. Dodajajo, da če bi Komisija še vedno menila, da shema obdavčitve iz člena 24a prečiščenega besedila zakona pomeni sistem, ki ga je treba upoštevati kot referenčni sistem, v njem nikakor ni diskriminacije, če se upoštevajo opisane razlike v dejanskih in pravnih okoliščinah.

([14]) Odločba C(2003) 777 final, spremenjeni COR (glej dokument C(2003) 1224 final).
([15]) UL C 384, 10.12.1998, str. 3.

Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino

(37) Danski organi v svojih dopisih, poslanih z elektronsko pošto z dne 12. junija 2012 in 7. novembra 2013, ti vprašanji obravnavajo z dveh vidikov: najprej s primerjavo med shemo obdavčitve iz člena 24a prečiščenega besedila zakona na eni strani in shemama obdavčitve iz členov 24b in 24c na drugi strani; nato s primerjavo med shemo obdavčitve iz člena 24b na eni strani in shemo obdavčitve, uvedeno s členom 24c, na drugi strani.

(38) Danski organi v zvezi s prvo primerjavo poudarjajo, da nacionalni ukrep, ki ne izpolnjuje merila selektivnosti, tudi ne more izkrivljati konkurence niti vplivati na trgovino med državami članicami. Ker menijo, da so dokazali, da z znižanjem ali oprostitvijo pristojbine upravičencem ni dana nobena prednost v primerjavi z drugimi podjetji, ki bi bila v enakem pravnem ali dejanskem položaju, ne more biti govora o izkrivljanju konkurence v smislu člena 107(1) PDEU.

(39) Kar zadeva drugo primerjavo, danski organi priznavajo, da so upravičenci do oprostitve pridobili prednost pred drugimi podjetji, vendar poudarjajo, da je vrednost te oprostitve tako majhna, da ni nikakor vplivala na pogoje konkurence na notranjem trgu, kar dokazuje dejstvo, da se ni nobeno podjetje pritožilo. Poleg tega menijo, da je Komisija tista, ki mora dokazati, da ukrep pomoči lahko izkrivlja konkurenco. V zvezi s tem se sklicujejo na sodbo Sodišča z dne 24. oktobra 1996, Zvezna republika Nemčija in Hanseatische Industrie-Beteiligungen GmbH in Bremer Vulkan Verbund AG proti Komisiji Evropskih skupnosti ([16]), C-329/93, zlasti njeno točko 52, v kateri je navedeno: „[…] čeprav je lahko v nekaterih primerih iz samih okoliščin, v katerih je bila dodeljena pomoč, razvidno, da lahko ta pomoč vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivlja oziroma bi lahko izkrivljala konkurenco, mora Komisija te okoliščine navesti vsaj v obrazložitvi svoje odločbe […]“. Po mnenju danskih organov je Komisija v sklepu o začetku postopka samo navedla obseg danske trgovine s kmetijskimi proizvodi in torej ni zadostno utemeljila razlogov, zaradi katerih meni, da bi lahko danska shema obdavčitve ogrozila konkurenco in trgovino na notranjem trgu. Za ponazoritev neznatnosti oprostitve navajajo, da je podjetje, ki je bilo oproščeno za največjo količino (6 000 m³), prejelo pomoč v višini 610 DKK (približno 81 EUR) leta 2009, 630 DKK (približno 84 EUR) leta 2010 in 620 DKK (približno 83 EUR) leta 2011 v primerjavi s tistimi, ki so pridobila znižanje na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona. Poleg tega ima velika večina oproščenih kmetijskih gospodarstev dovoljenje za črpanje zgolj 1 000 m³, zaradi česar je znesek oprostitve še nižji. Ker je bila pristojbina za črpanje 1. januarja 2012 ukinjena, so lahko oproščena kmetijska gospodarstva prejela največ pomoč v višini 250 EUR v primerjavi s tistimi, ki so bila upravičena samo do znižanja. Vsi navedeni zneski so v mejah, določenih z uredbami *de minimis* tako za primarno kmetijsko proizvodnjo kot za predelavo hrane, in zato ne morejo izkrivljati konkurence.

Združljivost

(a) *Sektor primarne proizvodnje*

(40) Danski organi v nadaljevanju analize trdijo, da bi bila morebitna pomoč, povezana s shemama obdavčitve iz členov 24b in 24c prečiščenega besedila zakona, vsekakor združljiva z notranjim trgom.

(41) Kar zadeva znižanje pristojbine iz člena 24b prečiščenega besedila zakona, danski organi menijo, da so bile upoštevane določbe točk od 151 do 159 okoljskih smernic, v tem smislu, da je pristojbina, ki se pobira, okoljska dajatev, katere znižanje je potrebno in sorazmerno v vseh predvidenih primerih (tj. pri analizi, v okviru katere bi bil uporabljeni referenčni scenarij pristojbina iz člena 24a prečiščenega besedila zakona, ali analizi, v okviru katere bi bil uporabljeni referenčni scenarij sama pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona, vendar bi se za zgornjo mejo 25 000 m³ štelo, da se z njo lahko daje prednost imetnikom dovoljenja za črpanje več kot 25 000 m³ vode).

Okoljska dajatev (točka 151 okoljskih smernic)

(42) Danski organi ponazarjajo okoljsko naravo pristojbine s sklicevanjem na splošni cilj sheme obdavčitve, in sicer zaščito virov pitne vode, in poudarjajo, da ukrep Danske na tem področju presega obveznosti iz evropske okvirne

([16]) Sodba Sodišča z dne 24. oktobra 1996, Zvezna republika Nemčija in Hanseatische Industrie-Beteiligungen GmbH in Bremer Vulkan Verbund AG proti Komisiji Evropskih skupnosti, C-329/93, C-62/95 in C-63/95, ECLI:EU:C:1996:394.

direktive o vodah in da ni nujno, da obstaja v drugih državah članicah. Dodajajo, da je bil sistem zasnovan tako, da bi lahko subjekti, ki prispevajo največ (lastniki splošnih sistemov za oskrbo z vodo), pristojbino prenesli na potrošnike glede na njihovo porabo in jih tako spodbudili k manjši porabi. Po njihovih navedbah je uvedba znižanj in oprostitev pristojbine za tiste, ki sami črpajo vodo, omogočila višjo obdavčitev skupine tistih, ki porabijo največ pitne vode.

Nujnost pomoči (točka 158 okoljskih smernic)

(43) Kar zadeva merilo iz točke 158(a) okoljskih smernic (v skladu s katerim mora izbira upravičencev temeljiti na objektivnih in preglednih merilih, pomoč pa mora biti načeloma dodeljena na enak način za vse konkurente v istem sektorju/upoštevnem trgu, če so v podobnem dejanskem stanju), danski organi izpodbijajo trditev Komisije, da so opravili primerjavo med gospodarskimi subjekti zunaj kmetijskega sektorja, ki imajo dovoljenje za črpanje, in gospodarskimi subjekti v kmetijskem sektorju. Menijo, da shema obdavčitve ne vzpostavlja razlikovanja med podjetji znotraj in zunaj določenih sektorjev, temveč da je vsak lastnik sistema za oskrbo z vodo, ki ni splošni sistem, z dovoljenjem za črpanje več kot 6 000 m^3 podzemne vode na leto ne glede na svoj sektor dejavnosti zavezan pristojbini, določeni s členom 24b prečiščenega besedila zakona. Če bi se za zgornjo mejo 25 000 m^3 štelo, da je z njo podeljena prednost imetnikom dovoljenja za črpanje več kot 25 000 m^3 vode, sta zahtevi glede objektivnosti in preglednosti pri izbiri upravičencev izpolnjeni, saj se znižanje pristojbine uporablja enako za vsa podjetja v istem sektorju, ki so v enakem dejanskem položaju (imetniki dovoljenja za črpanje več kot 25 000 m^3 vode).

(44) Danski organi se sprašujejo tudi, zakaj se Komisija ob sklicevanju na objektivna in pregledna merila pri izbiri upravičencev zanima za podjetja v drugih državah članicah, ki niso upravičena do enake prednosti kot danska podjetja, ki plačujejo znižano pristojbino ali so je oproščena, saj tuja podjetja niso zajeta v danskem sistemu obdavčitve. V zvezi s tem se sklicujejo na sklep Komisije v zadevi C 30/2009 ([17]), v katerem je Komisija ugotovila objektivnost in jasnost zgoraj navedenih meril izbire.

(45) Kar zadeva merilo iz točke 158(b) okoljskih smernic (v skladu s katerim mora okoljska dajatev brez znižanja privesti do precejšnjega povišanja proizvodnih stroškov za vsak sektor ali kategorijo posameznih upravičencev), danski organi pojasnjujejo, da so po oceni danske davčne uprave podjetja iz primarnega sektorja v obdobju 2009–2010 plačala skupno 26 milijonov DKK na leto iz naslova pristojbine iz člena 24b prečiščenega besedila zakona in da bi morala plačati približno 138 milijonov DKK na leto, če bi bila zavezana plačilu enake pristojbine kot lastniki splošnih sistemov za oskrbo z vodo, s čimer bi se stroški v sektorju povišali za 430 %. Na ravni proizvodnih stroškov v pravem pomenu besede danski organi navajajo s številkami ponazorjen primer, ki kaže, da je dodatne stroške na hektar mogoče oceniti na 347 DKK, kar pomeni povišanje proizvodnih stroškov za od 4,3 % do 7,7 %, odvisno od kulture, ki se goji (ta izračun temelji na predpostavki kmetijskega gospodarstva, ki obdeluje 100 hektarov, ima dovoljenje za črpanje 1 200 m^3 na hektar in plačuje pristojbino v višini 0,31 DKK na hektar, kar bi v primeru polnega plačila pristojbine privedlo do skupnih stroškov v višini 37 200 DKK – 100 × 1 200 × 0,31 – tj. dodatnih stroškov v višini 34 700 DKK ali 347 DKK na hektar, ker bi kmetijsko gospodarstvo moralo plačati pristojbino v višini 2 500 DKK na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona, z zgornjo mejo 25 000 m^3). Po njihovem mnenju je povišanje proizvodnih stroškov, ki lahko doseže skoraj 8 %, precejšnje (v zvezi s tem se sklicujejo na odločbo Komisije o državni pomoči N 327/2008 ([18]), v kateri se je povišanje proizvodnih stroškov za 3 % štelo za precejšnje) in omogoča, da se merilo iz točke 158(b) okoljskih smernic šteje za izpolnjeno. Menijo tudi, da ista logika prevlada, kadar se upošteva uporaba zgornje meje 25 000 m^3. Brez te zgornje meje bi se z dodatno pristojbino, ki bi jo bilo treba plačati, proizvodni stroški povišali za od 1,25 % do 2,20 %. To povišanje je seveda manjše od povišanja, navedenega v odločbi N 327/2008, vendar ga je treba obravnavati v povezavi z nezmožnostjo, da se prenese na potrošnika (glej naslednjo uvodno izjavo).

(46) Nazadnje, kar zadeva merilo iz točke 158(c) okoljskih smernic (v skladu s katerim se precejšnjega zvišanja proizvodnih stroškov ne da prenesti na kupce, ne da bi to privedlo do znatnega znižanja prodaje), danski organi menijo, da ne glede na upoštevani referenčni scenarij (glej uvodno izjavo 41) primarni proizvajalci povišanja proizvodnih stroškov ne morejo prenesti na potrošnike, ampak morajo sami nositi to izgubo, ker je voda, ki jo proizvajalci uporabljajo za kulture, ki jih gojijo na tleh, ki zahtevajo namakanje, namenjena razširjenim kulturam, ki niso boljše kakovosti kot tiste, ki se ne namakajo, ker se gojijo na tleh, ki ne zahtevajo namakanja, in ker se

([17]) UL C 105, 24.4.2010, str. 3.
([18]) Dokument C(2009) 8093 final.

zadevni proizvodi tudi uvažajo v velikih količinah, tako da njihove cene določajo mednarodni trgi, na katerih imajo danski kmetje zaradi majhnosti svojih kmetijskih gospodarstev zelo majhen tržni delež in zato nikakor ne morejo vplivati s svojimi dodatnimi stroški. Po njihovem mnenju bi bili kmetje primorani zmanjšati svoje črpanje vode, če bi morali plačati polno pristojbino, zaradi česar bi se zmanjšal njihov pridelek in znižali prihodki, to pa bi skupaj s posledicami gospodarske krize, zaradi katerih so kmetijska gospodarstva še bolj občutljiva na povišanja proizvodnih stroškov, povzročilo izkrivljanje konkurence med kmetijskimi gospodarstvi z velikimi potrebami po namakanju in tistimi z manjšimi potrebami ali brez potreb po namakanju.

Sorazmernost pomoči (točka 159 okoljskih smernic)

(47) Danski organi poudarjajo, da mora biti v skladu s točko 159 okoljskih smernic izpolnjen eden od treh pogojev, navedenih v tej točki, da bi bilo merilo sorazmernosti izpolnjeno, in dodajajo, da se bodo osredotočili na pogoj iz točke 159(b), saj naknadno preverjanje izpolnjevanja pogojev iz točke (a) ali (c) ni mogoče. V skladu s pogojem iz točke 159(b) morajo upravičenci do pomoči plačati vsaj 20 % nacionalne dajatve, razen če je lahko nižja stopnja upravičena z vidika omejenega izkrivljanja konkurence.

(48) Danski organi navajajo, da so, če se upoštevata dejstvo, da pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona predstavlja tretjino pristojbine iz člena 24a, in zgornja meja 25 000 m^3, na podlagi katere so podjetja oproščena pristojbine za vse količine, ki presegajo to zgornjo mejo, podjetja z dovoljenjem za črpanje najmanj 41 666 m^3 vode plačala vsaj 20 % pristojbine iz člena 24a prečiščenega besedila zakona. Vendar pa trdijo, da dobavitelji vode niso podjetja v smislu pravil o državni pomoči ter da ne more biti konkurence med kmetijskimi gospodarstvi in živilskopredelovalnimi podjetji na eni strani ter lastniki splošnih sistemov za oskrbo z vodo na drugi strani. Primerjavo bi bilo treba opraviti med podjetji z dovoljenjem za črpanje vode in tistimi, ki se morajo, ker takega dovoljenja nimajo, oskrbovati iz splošnega sistema. Prva so obdavčena na podlagi količine, ki jo lahko načrpajo, druga pa na podlagi svoje dejanske porabe, zaradi česar je težko preveriti plačilo 20 % pristojbine. Vendar če se skupaj upoštevajo stopnja dejanske izkoriščenosti dovoljenj na kmetijskih gospodarstvih (34 %) in v predelovalnih podjetjih (48 %) ter povprečna velikost dovoljenj (37 000 m^3 oziroma 243 000 m^3) in stopnja izkoriščenosti možnosti črpanja za splošne sisteme za oskrbo z vodo (80 %), se izkaže, da je primarni proizvajalec na podlagi svoje dejanske porabe v povprečju plačal približno 45 % pristojbine, ki jo plačajo podjetja brez dovoljenja za črpanje vode, medtem ko ta delež pri predelovalnih podjetjih pade na 6 %. Poleg tega, če se kot referenčni scenarij uporabi pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona ter se opravi primerjava med imetniki dovoljenja za črpanje do največ 25 000 m^3 vode in imetniki dovoljenja za črpanje več kot 25 000 m^3 vode, se izkaže, da je 97,5 % upravičencev plačalo vsaj 20 % običajne pristojbine. Danski organi priznavajo, da je treba merilo 20 % izpolnjevati na ravni posameznega gospodarskega subjekta, vendar menijo, da bi morala Komisija pri oceni izpolnjevanja merila sorazmernosti upoštevati povprečja in dejstvo, da do leta 2009 ni bilo pristojbine za črpanje vode. Po njihovem mnenju bi shema obdavčitve brez določitve zgornje meje pristojbine povzročila precej večje izkrivljanje konkurence v kmetijskem sektorju, saj bi morala podjetja, ki so pred uvedbo pristojbine pridobila dovoljenje za velike količine vode, plačati polno pristojbino za to količino, ne glede na svojo dejansko porabo. Nazadnje, kmetijska podjetja v drugih državah članicah niso zavezana enakim dajatvam kot danska podjetja, zato je težko določiti, kako bi lahko zadnjenavedena pridobila konkurenčno prednost.

(49) Danski organi na splošno sklenejo, da je znižanje pristojbine sorazmerno, čeprav niso vsa podjetja plačala vsaj 20 % pristojbine.

(b) *Sektor predelave kmetijskih proizvodov*

(50) Danski organi priznavajo, da ne morejo dokazati, da pomoč, ki so jo predelovalna podjetja z lastnim dovoljenjem za črpanje vode prejela zaradi znižanja pristojbine iz člena 24b prečiščenega besedila zakona, v vseh primerih izpolnjuje merilo nujnosti, opredeljeno v točki 158 okoljskih smernic. Vendar pa so predložili podatke, iz katerih je razvidno, da je pet podjetij z največjimi dovoljenji za črpanje zaradi znižanja pristojbine prejelo pomoč, katere povprečni letni ekvivalent dotacije znaša od 245 417 DKK (približno 32 700 EUR) do 456 217 DKK (približno 60 000 EUR), v primerjavi s podjetji, ki se z vodo oskrbujejo iz splošnega sistema za oskrbo z vodo, pri čemer poudarjajo, da te številke ne zagotavljajo natančne slike o dejanski prednosti, ki jo ta pomoč daje upravičencem, in da bi jih bilo treba popraviti glede na dejansko porabo vode s strani predelovalnih podjetij (stopnja izkoriščenosti dovoljenj je bila ocenjena na 48 %). Ob upoštevanju tega tehtanja ekvivalent dotacije znaša od 143 337 DKK (približno 19 100 EUR) do 267 369 DKK (približno 35 650 EUR) na leto in je še nižji, če se kot referenčni scenarij uporabi pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona.

(51) Danski organi v zvezi s temi številkami poudarjajo, da so posamično pod pragom pomoči *de minimis* v višini 200 000 EUR, ki se lahko dodeli v sektorju predelave kmetijskih proizvodov. Priznavajo, da ni nemogoče, da nekatera podjetja presegajo ta prag, če se upoštevajo vse druge pomoči *de minimis*, dodeljene v treh poslovnih letih, vendar navajajo, da bi morala Komisija v takih primerih upoštevati zneske pomoči, ki se lahko štejejo za združljive z notranjim trgom na podlagi določb začasnega okvira za krizno pomoč. Te določbe omogočajo, da se podjetjem za predelavo kmetijskih proizvodov dodeli pomoč, ki lahko doseže 500 000 EUR, vendar danska vlada te možnosti ni izkoristila. Po mnenju danskih organov lahko torej podjetje, ki je že prejelo 200 000 EUR iz naslova pomoči *de minimis*, prejme še 300 000 EUR na podlagi začasnega okvira za krizno pomoč.

Oprostitev

(52) Danski organi menijo, da je oprostitev, določena s členom 24c prečiščenega besedila zakona, odstopanje od določb člena 24b, ki se mora uporabiti kot referenčni sistem obdavčitve, vendar da, če bi Komisija menila, da gre bolj za odstopanje od člena 24a prečiščenega besedila zakona, oprostitev nikakor ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU. Če pa bi kljub vsemu menila, da vsebuje element državne pomoči, jo je treba šteti za združljivo z notranjim trgom.

(53) Danski organi v podporo svojemu stališču trdijo, da podjetja, ki imajo pravico do črpanja do 6 000 m^3 vode, niso prejela več kot 250 EUR pomoči, če se oprostitev šteje za odstopanje od določb člena 24b, in ne več kot 750 EUR, če se oprostitev šteje za odstopanje od določb člena 24a (pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona je le ena tretjina pristojbine iz člena 24a). Nadalje opozarjajo, da je treba ukrep oceniti na podlagi veljavnega pravila *de minimis* in da je treba združljivost nezakonite pomoči oceniti na podlagi predpisov, veljavnih v času dodelitve pomoči. V zvezi s tem se znova sklicujejo na začasni okvir za krizno pomoč in poudarjajo, da Komisija v obravnavanem primeru ne more zavrniti uporabe okvira, ker pomoč ni bila dodeljena v okviru odobrene sheme in ker danski organi od upravičencev niso zahtevali izjave v zvezi s pomočmi *de minimis*, ki so jih morebiti prejeli, preden so bili upravičeni do zadevnega ukrepa. Menijo, da bi, če bi Komisija strogo upoštevala ta formalna merila, načela, na katerih temelji ocenjevanje nezakonite pomoči, izgubila vsak smisel, saj je lastnost nepriglašene pomoči prav ta, da ne izpolnjuje formalnih pogojev za zakonitost. V zvezi s tem dodajajo, da nepriglašena pomoč ne bi nikoli mogla biti razglašena za združljivo z notranjim trgom, kar še toliko bolj drži za pomoči, oproščene priglasitve na podlagi uredbe o skupinskih izjemah.

(54) Danski organi na podlagi teh argumentov sklenejo, da je treba oprostitev razglasiti za združljivo z notranjim trgom, če je dokazano, da zgornje meje pomoči, določene v začasnem okviru za krizno pomoč (500 000 EUR za predelovalna podjetja in 15 000 EUR za primarne proizvajalce, vključno s pomočjo *de minimis*), niso bile presežene, in da bi morala Komisija *de facto* zvišati zgornjo mejo *de minimis* pri presoji združljivosti oprostitve. Menijo, da če se upoštevata zneska 250 EUR in 750 EUR, navedena v predhodni uvodni izjavi, zgornje meje pomoči, določene v začasnem okviru za krizno pomoč, med trajanjem oprostitve (2009–2011) niso mogle biti prekoračene, niti če so predelovalna podjetja in primarni proizvajalci že prejeli najvišji znesek pomoči *de minimis*, ki jim je lahko bil dodeljen v istem obdobju. Danski organi priznavajo, da formalni pogoji za dodelitev pomoči *de minimis* ali združljive pomoči na podlagi začasnega okvira za krizno pomoč resda niso bili izpolnjeni, vendar ker Danska takrat ni izkoristila možnosti, ki jih ponuja okvir, in ker prejeti zneski pomoči ne presegajo 750 EUR, ni tveganja, da bi bile zgornje meje, določene z začasnim okvirom, presežene v primeru naknadne uporabe njegovih določb.

Vračilo

(55) Danski organi trdijo, da tudi če Komisija ne bi sprejela pojasnil glede neobstoja nezakonitih in nezdružljivih pomoči v shemi obdavčitve, ne bi smela zahtevati vračila pomoči od upravičencev, ker je njihov vpliv na konkurenco minimalen, ker z vračilom ne bi bilo znova vzpostavljeno običajno stanje, ker so imeli upravičenci legitimna pričakovanja in ker je povsem nemogoče izvesti vračilo, s katerim bi bila vsa podjetja znova postavljena v enak položaj.

(56) V podporo prvi trditvi navajajo, da so bila vsa podjetja v enakem dejanskem položaju obravnavana enako, zato je tveganje izkrivljanja konkurence minimalno in povsem teoretično. Zgornja meja pomoči za imetnike dovoljenja

za črpanje vode je prav tako prispevala k ohranjanju enotnih konkurenčnih pogojev, na primer v sektorju primarne proizvodnje, saj je preprečila nesorazmerno povišanje proizvodnih stroškov za tiste proizvajalce, ki so morali najbolj namakati.

(57) Danski organi v zvezi z drugo trditvijo poudarjajo, da vračilo ne bo omogočilo ponovne vzpostavitve konkurenčnega stanja pred letom 2009, ker primarni proizvajalci niso pridobili konkurenčne prednosti pred konkurenti iz svoje države ali drugih držav članic, ampak so pridobili le prednost pred podjetji iz drugih sektorjev, ki se z vodo oskrbujejo iz splošnega sistema za oskrbo z vodo. Vračilo bi najbolj prizadelo tiste, ki imajo največje potrebe po namakanju zaradi negotovih vremenskih razmer in stanja tal, tako da, povedano drugače, določitev zneska za vračilo ne bi bila odvisna od morebitnega vpliva pomoči na konkurenco, ampak od zunanjih dejavnikov. Vračilo bi poleg tega povzročilo izkrivljanje konkurence v korist tistih, ki lahko za iste proizvode namesto podzemne vode uporabljajo površinsko vodo (oproščeno pristojbine), kar bi bilo v nasprotju z določbami člena 14(2) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ([19]). Nazadnje, vračilo bi imelo nepopravljive in nesorazmerne posledice glede na omejen vpliv ukrepa na konkurenco.

(58) Danski organi v zvezi z legitimnim pričakovanjem upravičencev poudarjajo, da velika večina potencialnih upravičencev ni mogla dejansko pričakovati, da bodo s shemo pridobili prednost z vidika konkurenčnega prava, zlasti ker v drugih državah članicah ne obstajajo podobne dajatve. Poleg tega se ni nobeno dansko ali tuje podjetje nikoli pritožilo glede zadevne sheme obdavčitve. Nazadnje, ker se dovoljenja za črpanje vode običajno izdajajo za obdobje od 10 do 15 let, večina upravičencev ni imela možnosti upoštevati vprašanj obdavčitve, ko so zaprosili za dovoljenje, z vračilom na podlagi velikosti dovoljenja pa se ne bi upoštevale te nepredvidljive okoliščine.

Nezmožnost izvedbe učinkovitega vračila, pri katerem bi bila vsa podjetja postavljena v enak položaj

(59) Nazadnje, kar zadeva nezmožnost izvedbe učinkovitega vračila, pri katerem bi bila vsa podjetja postavljena v enak položaj, danski organi poudarjajo, da bo težko izvesti učinkovito vračilo, saj ne bo mogoče določiti ekvivalenta dotacije zadevne pomoči za vsakega upravičenca, ker je nemogoče naknadno določiti njihovo dejansko porabo v obdobju 2009–2011. Poleg tega na Danskem ne obstaja referenčni okvir za izračun ekvivalenta dotacije za vsa podjetja, pristojbina, ki jo posredno plačajo podjetja, ki uporabljajo splošni sistem za oskrbo za vodo, pa se razlikuje glede na stopnjo izkoriščenosti sistema, kar pomeni, da so lahko bila podjetja iz iste kategorije zavezana različnim stopnjam obdavčitve. Za učinkovito izravnavo bi bilo treba pristojbino za črpanje vode za vsa podjetja znova izračunati na podlagi dejanske porabe vsakega od njih v obdobju 2009–2011 in na podlagi enotne, vendar poljubne stopnje obdavčitve, da se preplačila vrnejo ali da podjetja, ki niso plačala dovolj, poravnajo morebitno razliko. Vendar ta model ni uporaben, saj v večini primerov ni mogoče določiti natančne porabe za podjetja, ki imajo lastno zajetje.

V. **PRIPOMBE ZAINTERESIRANE STRANI**

(60) Zainteresirana stran v svojih pripombah meni, da zadevni sistem obdavčitve ne vsebuje elementa državne pomoči za podjetja, ker odobrena znižanja ali oprostitve pristojbine niso selektivni in ne vplivajo na konkurenco. Po njenem mnenju je sistem obdavčitve, tudi če bi bilo ugotovljeno, da vsebuje element državne pomoči, združljiv z določbami okoljskih smernic. Poleg tega bi bilo vračilo pomoči, ki bi bile razglašene za nezakonite in nezdružljive, v nasprotju s splošnimi pravnimi načeli. Kmetje niso mogli predvideti, da bodo prejeli nezakonito državno pomoč, samo vračilo pa bi bilo nesorazmeren ukrep, saj večina proizvajalcev ne načrpa celotne količine vode, vpisane v dovoljenje za črpanje. Nazadnje, nobeno dansko ali tuje podjetje ali organizacija se ni pritožilo glede izkrivljanja konkurence zaradi različnih stopenj obdavčitve.

([19]) Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 83, 27.3.1999, str. 1). Ta uredba je bila razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).

VI. ODGOVOR DANSKIH ORGANOV NA PRIPOMBE ZAINTERESIRANE STRANI

(61) Danski organi so v svojem dopisu, poslanem z elektronsko pošto z dne 2. julija 2012, ugotovili, da je zainteresirana stran podprla njihovo stališče, in poudarili, da dejstvo, da ni pripomb predložilo nobeno drugo podjetje ali organizacija, kaže, da ni shema nikakor vplivala na pogoje konkurence na notranjem trgu.

VII. OCENA

VII.1 Obstoj pomoči

(62) V skladu s členom 107(1) PDEU je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

(63) Komisija je v okviru formalnega postopka preiskave na podlagi razpoložljivih informacij poudarila morebitni obstoj elementa državne pomoči v zadevnem ukrepu, ker je ta ukrep odobrila država (ki se je z znižanjem ali oprostitvijo pristojbine odrekla sredstvom), ker je bila z njim prednost dana posameznim podjetjem (predvsem kmetijskim podjetjem z zasebnim dovoljenjem za črpanje in med njimi tistim, ki so upravičena do oprostitve namesto znižanja, s čimer je bilo vsem olajšano finančno breme, ki bi ga morala nositi), ker je lahko vplival na trgovino ([20]) in ker je lahko izkrivljal konkurenco ([21]). Poleg tega je Komisija navedla, da ni gotovo, da je za ukrep mogoče šteti, da spada v shemo pomoči *de minimis* (glej uvodno izjavo 21). V zvezi s tem Komisija na podlagi informacij, ki so jih predložili danski organi, še vedno ne more sklepati, da bi bilo mogoče za zadevni ukrep šteti, da spada v shemo pomoči *de minimis*. Danski organi so namreč v zvezi s sektorjem predelave kmetijskih proizvodov sami navedli, da je mogoče, da pogoji za dodelitev pomoči *de minimis* niso bili izpolnjeni (glej uvodno izjavo 51). Kar zadeva sektor primarne proizvodnje, danski organi niso predložili nobenih dokazov, da zneski pomoči, ki izhajajo iz odobrenih znižanj/oprostitev, niso mogli povzročiti prekoračitve zgornjih mej, ki jih je bilo treba upoštevati v obdobju treh poslovnih let. Glede na te razmisleke Komisija ne more ugotoviti, da je mogoče zadevni ukrep uvrstiti v shemo pomoči *de minimis*. Zato je treba na podlagi drugih veljavnih pravil o državni pomoči dokončno ugotoviti, ali zadevni ukrep vsebuje element državne pomoči.

Obstoj selektivne prednosti

(64) Da bi se ukrep štel za državno pomoč, mora biti selektiven in dajati prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.

(65) V okviru davčnega ukrepa se selektivnost uresničuje z izjemo od referenčnega sistema obdavčitve. V obravnavanem primeru je z dansko zakonodajo odobrena posebna davčna obravnava (znižanje ali oprostitev pristojbine) podjetjem z dovoljenjem za črpanje, ki presega ali ne dosega določenih ravni črpanja.

Selektivnost prima facie *znižanja pristojbine na eno tretjino za imetnike dovoljenja za črpanje vode (člena 24a in 24b)*

(66) Iz uvodne izjave 64 izhaja, da mora biti ukrep, da bi se štel za državno pomoč, selektiven in dajati prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.

([20]) Statistični podatki o trgovini znotraj Skupnosti kažejo, da je leta 2011 danski uvoz kmetijskih proizvodov znašal 6,886 milijarde EUR, medtem ko je izvoz znašal 9,223 milijarde EUR, pri čemer sta bili leta 2013 ti številki 7,811 milijarde EUR oziroma 9,408 milijarde EUR. Pri pijačah sta znašali 271,9 milijona EUR oziroma 547,3 milijona EUR.

([21]) V skladu s sodno prakso Sodišča je že samo dejstvo, da se je konkurenčni položaj podjetja izboljšal s tem, ko mu je bila dodeljena prednost, ki je v običajnih tržnih razmerah ne bi pridobilo in od katere druga konkurenčna podjetja nimajo koristi, zadosten dokaz izkrivljanja konkurence (zadeva Philip Morris proti Komisiji, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209).

(67) V točki 128 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije ([22]), s katerim je nadomeščeno Obvestilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka, so povzeta načela iz sodne prakse, v skladu s katerimi je treba za ugotovitev, ali ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU ali ne, določiti referenčni sistem, nato preveriti, ali zadevni ukrep pomeni odstopanje od tega sistema, s tem ko uvaja različno obravnavanje gospodarskih subjektov, ki so z vidika ciljev, ki so lastni sistemu, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju, ter nazadnje ugotoviti, ali je to odstopanje utemeljeno z naravo ali splošno shemo referenčnega sistema.

(68) Poleg tega iz sodne prakse Sodišča ([23]) izhaja, da „glede presoje pogoja selektivnosti, ki je sestavni del pojma državne pomoči, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da člen 87(1) ES predpisuje, da se v okviru določenega pravnega sistema ugotovi, ali nacionalni ukrep lahko daje prednost ‚posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga' v primerjavi z drugimi, ki so glede na cilje, ki jih ta ureditev zasleduje, v dejansko in pravno primerljivem položaju" ([24]). V tem primeru je torej treba ugotoviti, ali so bili gospodarski subjekti (v veliki večini iz kmetijskega sektorja), ki imajo dovoljenje za črpanje vode in so bili upravičeni do znižanja pristojbine na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju kot gospodarski subjekti, ki so priključeni na splošno napravo za oskrbo z vodo in so plačali pristojbino, ki so jo na njih prenesli lastniki splošnih naprav za oskrbo z vodo, ki morajo na podlagi člena 24a prečiščenega besedila zakona plačati polno pristojbino, uvedeno s členom 24 istega zakona. Danski organi so v okviru formalnega postopka preiskave navedli prav enak dejanski in pravni položaj, pri čemer so se sklicevali na sodbo Sodišča (glej uvodno izjavo 24 in opombo na strani 11), ki je ni med sodbami, navedenimi v opombi 23, vendar pa vsebuje isto načelo, kot je opisano v navedeni uvodni izjavi. Poleg tega so trdili, da razlike v osnovi za izračun in načinih pobiranja pristojbine (pristojbina na dejansko porabljeno količino, ki se pobira posredno pri gospodarskih subjektih, v primeru iz člena 24a prečiščenega besedila zakona in neposredna pristojbina na podlagi količine, za katero je izdano dovoljenje za črpanje, ne glede na dejansko porabo, v primeru iz člena 24b prečiščenega besedila zakona, prilagojenega s členom 24c) povzročijo, da gospodarski subjekti, ki so posredno zavezani pristojbini iz člena 24a prečiščenega besedila zakona, in tisti, ki so neposredno zavezani pristojbini iz člena 24b prečiščenega besedila zakona, niso v primerljivem dejanskem in pravnem položaju. Tako naj bi zaradi teh razlik sočasno obstajala dva ločena sistema obdavčitve (eden, povezan s členom 24a prečiščenega besedila zakona, in drugi, povezan s členoma 24b in 24c prečiščenega besedila zakona), referenčni sistem, ki ga je treba uporabiti za ugotovitev obstoja pomoči, pa bi moral biti tisti, ki izhaja iz člena 24b prečiščenega besedila zakona.

(69) Komisija ugotavlja, da je bil namen pristojbine zbrati zadostna sredstva za določitev in načrtovanje upravljanja območij, ki so posebno pomembna za oskrbo s pitno vodo na Danskem. Torej so morali za vsa podjetja, ki trošijo vodo, *a priori* veljati enaki pogoji plačila. Zato je treba samo uvedbo pristojbine s členom 24 prečiščenega besedila zakona v povezavi z obveznostjo plačila polne pristojbine za tiste, ki so priključeni na splošno napravo za oskrbo z vodo, določeno v členu 24a prečiščenega besedila zakona, uporabiti kot izhodiščno referenčno točko za ugotovitev obstoja elementa državne pomoči v scenarijih iz členov 24b in 24c prečiščenega besedila zakona, ne glede na sklepe, ki se lahko pozneje izpeljejo glede potrebe po uporabi drugih referenčnih točk za analizo elementov pomoči, morebiti prisotnih v danem scenariju.

(70) V zvezi s členom 24b prečiščenega besedila zakona je treba selektivnost določiti na dveh ravneh: prvič, v povezavi s plačilom ene tretjine pristojbine iz člena 24a, ter drugič, v povezavi z zgornjo mejo količine, zavezane znižani pristojbini, določeno na 25 000 m^3, in oprostitvijo za dovoljenja, ki ne presegajo 6 000 m^3.

(71) Kot je že bilo navedeno, mora biti ukrep, da bi se lahko štel za državno pomoč, selektiven in dajati prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga (glej uvodno izjavo 64). Kot so navedli danski organi (glej uvodno izjavo 24), se je treba vprašati tudi, ali se z zadevnim ukrepom uvaja razlikovanje med podjetji, ki so z vidika cilja zadevnega ukrepa v primerljivem dejanskem in pravnem položaju, kot se zahteva s sodno prakso Sodišča ([25]).

([22]) UL C 262, 19.7.2016, str. 1.
([23]) Glej sodbo Sodišča z dne 8. novembra 2001, Adria Wien, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598 (opomba 13), točka 41; sodbo Sodišča z dne 29. aprila 2004, GIL Insurance, C-308/01, ECLI:EU:C:2004:252, točka 68; sodbo Sodišča z dne 3. marca 2015, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, točka 40, in sodbo Sodišča z dne 6. septembra 2006, Portugalska proti Komisiji, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, točka 54.
([24]) Glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 6. septembra 2006, Portugalska proti Komisiji, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511 (glej opombo 26).
([25]) Glej opombo 23.

(72) V zvezi s tem Komisija ugotavlja zlasti, da glede na informacije, ki so jih predložili danski organi, sistem, opisan v členu 24a prečiščenega besedila zakona, določa obdavčitev na podlagi dejanske porabe, medtem ko sistem iz člena 24b določa obdavčitev, ki temelji na možnosti črpanja (vendar se količina, vpisana v dovoljenje, redko izkoristi v celoti, kot je razvidno iz podatkov v drugem delu sedme alinee uvodne izjave 27). Poleg tega je iz zadnje alinee uvodne izjave 27 ter druge in tretje alinee uvodne izjave 28 razvidno, da so lahko zaradi različne lokacije (znotraj ali zunaj območja, ki ga oskrbujejo splošni sistemi za oskrbo z vodo) potrebni različni načini oskrbe z vodo in da zadevna kakovost vode ni enaka pri vseh predvidenih scenarijih, saj je v scenariju, določenem s členom 24a prečiščenega besedila zakona, obdavčena pitna voda, medtem ko v drugem scenariju podjetja, ki morajo plačati pristojbino za podzemno vodo za financiranje zaščite pitne vode, geografsko ležijo ob številnih kmetijskih gospodarstvih, ki niso zavezana pristojbini, ker zajemajo površinske vode, in morajo sama nositi stroške nadzora kakovosti vode in stanja zajetij, ki so vključeni v račun podjetij, udeleženih v prvem scenariju.

(73) Vendar je treba selektivnost ukrepa oceniti glede na cilj, ki ga je treba doseči (glej uvodno izjavo 68 in opombo 24), tj. v obravnavanem primeru določitev in načrtovanje upravljanja območij, ki so posebno pomembna za oskrbo s pitno vodo. S tega vidika je treba ugotoviti, da bi morali biti ob upoštevanju narave določenega cilja vsi gospodarski subjekti obdavčeni enako, da se ukrep ne bi štel za selektivnega (glej uvodno izjavo 69). Komisija lahko zato ugotovi le, da je znižanje pristojbine za dve tretjini, določeno s členom 24b prečiščenega besedila zakona, selektivno.

(74) Druge trditve danskih organov ne vsebujejo elementov, ki bi lahko ovrgli to ugotovitev: zlasti trditev iz uvodne izjave 26 v zvezi z razliko v številu lastnikov splošnih naprav za oskrbo z vodo in lastnikov zasebnih naprav sama po sebi ne zadostuje za utemeljitev obstoja razlike v pravnem ali dejanskem položaju med navedenima sistemoma obdavčitve, saj v obeh primerih pristojbino plačajo potrošniki, bodisi posredno s prenosom na račun v prvem primeru bodisi neposredno v drugem primeru; prav tako ni veljavna trditev, da lastniki splošnih naprav za oskrbo z vodo niso podjetja, ker ne opravljajo gospodarske dejavnosti (glej tretjo in četrto alineo uvodne izjave 27), saj danski organi sami poudarjajo, da je gospodarska dejavnost opredeljena kot dobava blaga ali storitev, oskrba z vodo pa pomeni prav storitev, tj. gospodarsko dejavnost, in v obravnavanem primeru se obstoj razlike v dejanskem in pravnem položaju ne sme presojati med lastniki javnih naprav in lastniki zasebnih naprav, ampak med podjetji, ki so priključena na javno napravo, in podjetji, dejavnimi v istem sektorju, ki imajo svojo napravo.

(75) Zato je treba preučiti, ali ukrep kljub selektivnosti, tj. njegovi uporabi za posamezna podjetja, tem daje gospodarsko prednost. Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da so podjetja, ki so upravičena do znižanja pristojbine za dve tretjini, obdavčena na podlagi teoretične porabe, vpisane v dovoljenje za črpanje, medtem ko so tista, ki plačujejo polno pristojbino, obdavčena na podlagi dejansko porabljene količine vode. Prav tako ugotavlja, da so po navedbah danskih organov lastniki zasebnih naprav porabili le tretjino (34 % – glej uvodno izjavo 34) količin vode, zajetih z dovoljenji za črpanje. Komisija ob upoštevanju teh elementov meni, da je znižanje pristojbine za dve tretjini namenjeno uravnoteženju učinkov razlike med obdavčitvijo na podlagi dejansko porabljene količine in obdavčitvijo na podlagi količine, vpisane v dovoljenja za črpanje. Poleg tega bi brez tega znižanja zbrani zneski precej presegli potrebe po financiranju določitve in načrtovanja upravljanja območij, ki so posebno pomembna za oskrbo s pitno vodo. Komisija ob upoštevanju navedenega ugotavlja, da ni z znižanjem pristojbine za dve tretjini, določenim v členu 24b prečiščenega besedila zakona, zadevnim gospodarskim subjektom dodeljena nikakršna gospodarska prednost in zato ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

(76) Zdaj je treba ugotoviti, ali v scenariju iz člena 24b prečiščenega besedila zakona obstaja element pomoči v določitvi zgornje meje za pristojbino na 25 000 m^3 vode in v oprostitvi za dovoljenja, ki ne presegajo 6 000 m^3.

Zgornja meja za pristojbino, določena na 25 000 m^3

(77) Kar zadeva zgornjo mejo za pobiranje pristojbine, določeno na količino 25 000 m^3, se danski organi ne morejo sklicevati na razlike v pravnem in dejanskem položaju, saj za podjetja, ki imajo dovoljenje za črpanje več kot 25 000 m^3 in koristijo zgornjo mejo, velja ista osnovna shema obdavčitve kot za podjetja, ki imajo dovoljenje za črpanje količine, ki ne presega 25 000 m^3 (plačilo ene tretjine pristojbine iz člena 24 prečiščenega besedila zakona), in se nahajajo na istih območjih. Poleg tega ni mogoče sprejeti trditve danskih organov, da je treba obstoj morebitne prednosti preveriti na ravni tistih, ki plačujejo pristojbino za količino vode, ki ne presega 25 000 m^3, in ne na ravni tistih, ki imajo dovoljenje za črpanje več kot 25 000 m^3 vode, vendar pristojbino

plačujejo samo za 25 000 m³, saj je, kot je razvidno iz uvodne izjave 18, norma, določena v členu 24b prečiščenega besedila zakona, ta, da vsi plačujejo eno tretjino pristojbine iz člena 24, določitev zgornje meje 25 000 m³ pa pomeni *lex specialis*, ki *de facto* odstopa od načela plačila ene tretjine pristojbine (ker večja kot je količina vode, vpisana v dovoljenje, nižja je pristojbina v odstotkih). S tako ustvarjeno izjemo je torej v shemo uveden element selektivnosti *prima facie* in podeljena prednost podjetjem, ki imajo dovoljenje za črpanje več kot 25 000 m³ vode, v primerjavi s podjetji, ki imajo dovoljenje za črpanje največ 25 000 m³, čeprav so vsa podjetja, zajeta s členom 24b prečiščenega besedila zakona, v enakem dejanskem in pravnem položaju, saj imajo vsa dovoljenje za črpanje za zasebno napravo in so pred uporabo zgornje meje predmet iste obdavčitve.

(78) Zato je treba preučiti trditve danskih organov v zvezi z utemeljitvijo zgornje meje na podlagi logike davčnega sistema. Sodna praksa je trenutno povzeta v Obvestilu Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, vendar je bila ob dodelitvi pomoči navedena v Obvestilu Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka (v nadaljnjem besedilu: prejšnje obvestilo).

(79) V točki 23 prejšnjega obvestila je navedeno, da pristranska narava nekaterih ukrepov ne pomeni nujno, da predstavljajo državno pomoč. V točki 24 navedenega je ta pristop pojasnjen in poudarjeno je, da progresivno naravo lestvice davka na dohodek ali davka na dobiček upravičuje prerazdelitveni namen davka. Danski organi menijo, da določitev zgornje meje za pristojbino na količino 25 000 m³ vode smiselno sledi takšni logiki.

(80) Komisija ne more sprejeti tega stališča. V obravnavanem primeru namreč z uvedbo zgornje meje za pristojbino za dovoljenja, ki se nanašajo na največje količine vode, ki jih je dovoljeno načrpati, zagotovo ni določena višja davčna lestvica za tiste, ki imajo taka dovoljenja. Nasprotno, ti lahko zaradi zgornje meje plačajo znesek, ki je (znatno) nižji od tistega, ki bi ga morali plačati, če zgornja meja ne bi bila določena. Logika prerazdelitve je torej obrnjena, tudi če se razlaga smiselno, saj morajo nazadnje sorazmerno plačati več tisti, ki imajo dovoljenja za črpanje več kot 6 000 m³, vendar največ 25 000 m³. V tem primeru torej ne more iti za progresivno davčno lestvico.

(81) Komisija tudi ne more sprejeti sklicevanja danskih organov na točko 27 Obvestila Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka (v skladu s katero je mogoče posebne določbe, ki ne vsebujejo diskrecijskih elementov, upravičiti z naravo in splošno shemo sistema, če na primer upoštevajo specifične računovodske zahteve ali pomen zemljišča v premoženju, kar je značilno za nekatere sektorje, in torej takšne določbe ne predstavljajo državne pomoči), s tem pa tudi ne sklicevanja na zadevo v zvezi s pomočjo N 472/2002 (glej zadnjo alineo uvodne izjave 34). Najprej, neobstoj diskrecijskih elementov ne pomeni samodejno neobstoja selektivne obravnave. Dalje, Komisija opozarja, da je bil cilj zgornje meje zemljiškega davka, preučenega v zadevi N 472/2002, omejiti vpliv zvišanja vrednosti zemljišč na Danskem, kar se je odražalo v višini obdavčitve za vse gospodarske subjekte v kmetijskem sektorju, medtem ko je lahko v obravnavanem primeru ukrep koristil le del gospodarskih subjektov v kmetijskem sektorju (tisti z dovoljenji za črpanje več kot 25 000 m³ vode). Komisija ob upoštevanju teh elementov ne more meniti, da so pogoji iz točk 24 in 27 prejšnjega obvestila zadostno izpolnjeni. Zato ugotavlja, da zgornja meja za pristojbino iz člena 24b prečiščenega besedila zakona ni utemeljena z naravo in splošno shemo sistema obdavčitve in je zato selektivna.

Oprostitev pristojbine za dovoljenja za črpanje, ki ne presegajo 6 000 m³

(82) Kar zadeva popolno oprostitev, odobreno imetnikom dovoljenja za črpanje do 6 000 m³ vode na leto, danski organi sami priznavajo, da je ukrep selektiven v tem smislu, da daje prednost posameznim podjetjem. Vendar vztrajajo pri skromnosti zneskov, ki bi morali biti pobrani (glej uvodno izjavo 35), da bi upravičili odstopanje ob upoštevanju dobrega upravljanja sistema. Komisija ugotavlja, da so neplačani zneski upravičencev dejansko skromni, in priznava, da bi pobiranje zelo nizkih zneskov, kot so zneski v obravnavanem primeru, povzročilo upravno breme s sorazmerno visokimi stroški (upravni ukrepi bi bili potrebni za približno 75 000 dovoljenj, da bi pobrali posamezni znesek v višini približno 40 EUR na leto (glej uvodni izjavi 19 in 35)). Cilj sistema obdavčitve pa je omogočiti državi, da pobere prihodke, in ne da zapravlja sredstva, na koncu pa ne prejme

ničesar ali celo zabeleži izgubo. Poleg tega bi bile zaradi neobstoja obveznosti prijave majhnih dovoljenj potrebne obsežne upravne preiskave, kar bi znova povzročilo precejšnje stroške. Komisija lahko v tem okviru meni, da je popolna oprostitev pristojbine, odobrena za dovoljenja za črpanje količine, ki ne presega 6 000 m^3 na leto, upravičena z naravo in splošno shemo danskega davčnega sistema ter zato ni selektivna in ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

Obstoj državnih sredstev, pripisljivost ter vpliv na trgovino in konkurenco med državami članicami v zvezi z zgornjo mejo za pristojbino, določeno na 25 000 m^3

(83) Drugi značilni elementi obstoja državne pomoči, navedeni ob uvedbi formalnega postopka preiskave, ostajajo prisotni v zgornji meji za obdavčitev, določeni na 25 000 m^3: pomoč se financira iz državnih sredstev, saj se država z določitvijo zgornje meje za obdavčitev na določeno količino vode odreče sredstvom; prednost daje posameznim podjetjem (podjetjem z dovoljenji za črpanje več kot 25 000 m^3); lahko vpliva na trgovino glede na njihovo število (glej opombo 20) in izkrivlja konkurenco (glej opombo 21), še zlasti ker so lahko upravičenci neplačane zneske iz naslova pristojbine uporabili za druge namene v povezavi s svojo gospodarsko dejavnostjo.

(84) Zaradi teh ugotovitev in zlasti sklicevanja na sodno prakso, navedeno v opombi 21, tudi pripomba danskih organov o dokaznem bremenu (glej uvodno izjavo 39) postane brezpredmetna.

(85) Komisija zaradi celovitosti dodaja, da ne more sprejeti trditve danskih organov, da podjetja v drugih državah članicah niso zavezana enakim dajatvam kot danska podjetja in da je zato težko določiti, kako bi lahko zadnjena-vedena pridobila konkurenčno prednost (glej uvodno izjavo 48). V skladu s sodno prakso Sodišča je treba namreč „pri uporabi člena 92(1) ([26]) nujno izhajati iz konkurenčnega položaja, ki je na skupnem trgu ([27]) obstajal pred sprejetjem spornega ukrepa“ ([28]). V obravnavanem primeru se je torej treba sklicevati na položaj pred uvedbo pristojbine in zgornje meje, ki je bila uvedena sočasno. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je bila z uvedbo pristojbine dodeljena prednost v obliki zgornje meje (ki *de facto* ustreza znižanju pristojbine in ni obstajala pred njeno uvedbo) upravičencem, ki so bili oproščeni plačila zneska, ki so ga lahko uporabili za financiranje svoje dejavnosti, s katero konkurirajo drugim gospodarskim subjektom na trgu. Prav tako v skladu s sodno prakso Pogodba določa podrobnejša pravila za odpravo splošnih izkrivljanj, ki izhajajo iz neskladij med davčnimi sistemi različnih držav članic. Sprememba določenega elementa proizvodnih stroškov v gospodarskem sektorju države članice lahko ogrozi obstoječe ravnovesje (v obravnavanem primeru v korist nekaterih gospodarskih subjektov v primerjavi z drugimi). Sodišče je tudi odločilo, da okoliščina, da poskuša država članica z enostranskimi ukrepi konkurenčne pogoje v nekem gospodarskem sektorju približati tistim v drugih državah članicah, tem ukrepom ne more odvzeti značaja pomoči.

(86) Ker je dokazano, da pri določitvi zgornje meje za pristojbino gre za državno pomoč, je treba preveriti, ali je mogoče to pomoč razglasiti za združljivo z notranjim trgom.

VII.2 **Združljivost pomoči, ki zajema določitev zgornje meje za pristojbino na 25 000 m^3, z notranjim trgom**

(87) V primerih, predvidenih v členu 107(2) in (3) PDEU, se lahko nekateri ukrepi izjemoma štejejo za združljive z notranjim trgom.

(88) V obravnavanem primeru se je mogoče sklicevati le na odstopanje iz člena 107(3)(c) PDEU, v skladu s katerim se lahko za združljivo z notranjim trgom šteje pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

([26]) Zdaj člen 107(1) PDEU.
([27]) Zdaj notranji trg.
([28]) Sodba Sodišča z dne 2. julija 1974, Italijanska republika proti Komisiji, C-173/73, ECLI:EU:C:1974:71, točka 17.

(89) Za uporabo tega odstopanja je treba zadevno nepriglašeno pomoč, ki se nanaša na okolje v kmetijskem sektorju, preučiti na podlagi pravil, ki so veljala ob njeni dodelitvi ([29]), kar v obravnavanem primeru pomeni na podlagi določb Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 ([30]).

(90) V točki 62 navedenih smernic je v bistvu navedeno, da bo Komisija ukrepe pomoči, ki niso zajeti z določbami navedenih smernic, preučila na podlagi Smernic o državni pomoči za varstvo okolja ([31]) (v nadaljnjem besedilu: okoljske smernice).

(91) V okoljskih smernicah so pomoči v obliki znižanj ali oprostitev okoljskih dajatev, kot so te v obravnavanem primeru, urejene z določbami točk 151, 154 in od 155 do 159. V točki 70(14) okoljskih smernic je okoljska dajatev opredeljena kot dajatev, katere posebna davčna osnova ima jasen negativen vpliv na okolje ali ki skuša obdavčiti določene dejavnosti, blago ali storitve, da bi bili okoljski stroški lahko vključeni v njihovo ceno in/ali da bi se proizvajalci in potrošniki usmerili na dejavnosti, ki bolj spoštujejo okolje. V obravnavanem primeru naložena pristojbina ustreza tej opredelitvi, saj lahko izkoriščanje vodnih virov pomeni okoljsko težavo, če se ne upravlja ustrezno (iz tega razloga so torej prihodki iz pristojbine namenjeni popisu vodnih virov). Poleg tega je treba šteti, da se z določitvijo zgornje meje za pristojbino zniža znesek, ki bi ga bilo običajno treba plačati.

(92) V točki 151 okoljskih smernic je navedeno, da se bo pomoč v obliki znižanj ali oprostitev okoljskih dajatev štela za združljivo z notranjim trgom, če vsaj posredno prispeva k povečanju stopnje varstva okolja in če znižanja in oprostitve dajatev ne škodujejo zastavljenemu splošnemu cilju.

(93) Komisija lahko sprejme trditev danskih organov iz uvodne izjave 42, in sicer da naj bi splošni mehanizem pobiranja pristojbine prispeval k izboljšanju ravni varstva okolja s tem, da večje breme pristojbine nosijo največji porabniki pitne vode in se tako spodbudijo k zmanjšanju svoje porabe, vendar meni, da je lahko v omejenem okviru člena 24b prečiščenega besedila zakona (ki je upošteven v tem primeru, saj je v celotnem mehanizmu obdavčitve prav v tem členu edini element pomoči, katerega združljivost z notranjim trgom je treba preučiti) uvedba zgornje meje škodovala splošnemu cilju, zastavljenemu s pristojbino (pridobitev zadostnih prihodkov za financiranje popisa vodnih virov – glej uvodno izjavo 69), saj učinek zgornje meje ni, da se breme pristojbine prenese na največje porabnike vode, ampak, nasprotno, da se imetniki dovoljenj za črpanje največjih količin vode izognejo plačilu (precejšnjega) dela pristojbine. Ker pa so določbe člena 24b prečiščenega besedila samo en element v mehanizmu obdavčitve in ker bi glede na podatke, ki so jih predložili danski organi (glej tretjo alineo uvodne izjave 34), neobstoj zgornje meje povzročil pobiranje najmanj dvakratnika deleža, ki bi ga morala predstavljati pristojbina iz člena 24b prečiščenega besedila zakona pri financiranju predvidenih dejavnosti načrtovanja, lahko Komisija meni, da zgornja meja v pravem pomenu besede, čeprav vsebuje element pomoči, kot je bilo dokazno, ne škoduje splošnemu cilju pristojbine in da so določbe točke 151 okoljskih smernic upoštevane.

(94) V točki 154 okoljskih smernic je v bistvu navedeno, da se pomoč v obliki znižanj ali oprostitev okoljskih dajatev, razen tistih, ki so zajeti z Direktivo Sveta 2003/96/ES ([32]), šteje za združljivo z notranjim trgom za obdobje 10 let, če so izpolnjeni pogoji iz točk 155 in 159.

(95) Kot je bilo navedeno ob uvedbi formalnega postopka preiskave, merilo desetletnega obdobja v tem primeru ni upoštevno. Pristojbina je bila namreč uvedena leta 2009 in je bila predvidena do leta 2017, vendar je bila ukinjena 31. decembra 2011.

(96) V točki 155 okoljskih smernic je v bistvu navedeno, da bo Komisija pri analizi davčnih shem, ki vključujejo elemente državne pomoči v obliki znižanj ali oprostitev davčnih dajatev, analizirala predvsem potrebo po pomoči in njeno sorazmernost ter njen vpliv na ravni zadevnih gospodarskih sektorjev.

([29]) Glej točko 733 Smernic Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje od 2014 do 2020 (UL C 204, 1.7.2014, str. 1).

([30]) UL C 319, 27.12.2006, str. 1. Njihova veljavnost je bila podaljšana do 30. junija 2014 s Sporočilom Komisije z dne 20. novembra 2013 (UL C 339, 20.11.2013, str. 1).

([31]) UL C 82, 1.4.2008, str. 1.

([32]) Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).

(97) V točki 156 okoljskih smernic je pojasnjeno, da se bo Komisija v ta namen zanašala na podatke, ki jih bodo predložile države članice. Podatki morajo vključevati ustrezne sektorje ali kategorije upravičencev, ki jih zajemajo oprostitve/znižanja, na eni strani, ter stanje glavnih upravičencev v vsakem zadevnem sektorju in to, kako lahko obdavčenje pripomore k varovanju okolja, na drugi strani. Oproščeni sektorji morajo biti primerno opisani, predložiti pa je treba tudi seznam največjih upravičencev za vsak sektor. Za vsak sektor je treba zagotoviti podatke o najučinkovitejših tehnikah v EGP v zvezi z zmanjšanjem okoljske škode, na katero je dajatev usmerjena.

(98) Komisija ugotavlja, da v okviru, v katerega spada zadevna zgornja meja, večina navedenih zahtev ni upoštevnih. Danska je predložila informacije o upravičencih do zgornje meje na podlagi količin, vpisanih v dovoljenja. Iz teh informacij izhaja, da je bila v sektorju primarne proizvodnje povprečna količina, zajeta z dovoljenji za črpanje, približno 35 600 m^3 leta 2009, 36 300 m^3 leta 2010 in 39 000 m^3 leta 2011; v sektorju predelave kmetijskih proizvodov je bila povprečna količina približno 262 000 m^3 leta 2009, 250 000 m^3 leta 2010 in 217 000 m^3 leta 2011. Danska je tudi predložila seznam nekaterih predelovalnih podjetij z dovoljenji za črpanje največjih količin vode, vendar ni mogoče samodejno šteti, da so imela ta podjetja največje koristi od zgornje meje, saj se ta zgornja meja ne uporablja na podlagi porabljene količine, ampak na podlagi količine, ki se lahko teoretično načrpa, kar pomeni, da podjetje, ki je med letom porabilo le majhno količino, dejansko zagotovo ne bo imelo velikih koristi od zgornje meje, če pristojbino plačuje na količino, ki jo lahko načrpa. Poleg tega tudi študija o najučinkovitejših tehnikah v EGP v zvezi z zmanjšanjem okoljske škode ni upoštevna, ker se splošni sporazumi, ki urejajo EGP, ne uporabljajo za kmetijski sektor in ker v obravnavanem primeru ne gre niti za izvajanje tehnik niti za zmanjšanje onesnaževanja, temveč za izvedbo popisa vodnih virov zaradi njihovega boljšega upravljanja in za črpanje vode.

(99) Dejansko je edino merilo s seznama iz točke 156 okoljskih smernic, ki ga je resnično mogoče oceniti, to, kako lahko obdavčenje pripomore k varovanju okolja.

(100) Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da lahko pristojbina v pravem pomenu besede prispeva k varovanju okolja, ker omogoča financiranje popisa vodnih virov zaradi njihovega boljšega upravljanja.

(101) Poleg tega mora biti, kot je navedeno v točki 157 okoljskih smernic, pomoč v obliki znižanja ali oprostitve okoljskih dajatev potrebna in sorazmerna.

(102) V točki 158 okoljskih smernic je pojasnjeno, da bo Komisija pomoč štela za potrebno, če bodo izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

(a) izbira upravičencev mora temeljiti na objektivnih in preglednih merilih, pomoč pa mora biti načeloma dodeljena na enak način za vse konkurente v istem sektorju/upoštevnem trgu, če so v podobnem dejanskem stanju;

(b) okoljska dajatev brez znižanja mora privesti do precejšnjega povišanja proizvodnih stroškov za vsak sektor ali kategorijo posameznih upravičencev;

(c) precejšnjega zvišanja proizvodnih stroškov se ne da prenesti na kupce, ne da bi to privedlo do znatnega znižanja prodaje; v zvezi s tem lahko države članice zagotovijo ocene med drugim cenovne elastičnosti proizvodov za zadevni sektor na upoštevnem geografskem trgu ter predvidene izgube prodaje in/ali znižanja dobičkov za podjetja iz zadevnega sektorja ali zadevne kategorije.

(103) V točki 159 okoljskih smernic je pojasnjeno, da bo Komisija pomoč štela za sorazmerno, če bo izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

(a) shema določa merila, ki zagotavljajo, da vsak posamezen upravičenec plača delež stopnje nacionalne dajatve, ki na splošno ustreza okoljski učinkovitosti vsakega posameznega upravičenca v primerjavi z učinkovitostjo glede na najučinkovitejšo tehniko v EGP; v skladu s shemo pomoči je vsako podjetje, ki doseže najučinkovitejšo tehniko, upravičeno največ do znižanja, ki ustreza povečanju proizvodnih stroškov iz dajatve z uporabo najučinkovitejše tehnike in ki se jih ne da prenesti na potrošnike; vsako podjetje, katerega okoljska učinkovitost je nižja, je upravičeno do manjšega znižanja, sorazmernega z njegovo okoljsko učinkovitostjo;

(b) upravičenci do pomoči plačajo vsaj 20 % nacionalne dajatve, razen če je lahko nižja stopnja upravičena z vidika omejenega izkrivljanja konkurence;

(c) znižanja ali oprostitve so odvisni od sklenitve sporazumov med državo članico in podjetji ali združenji podjetij, ki prejmejo pomoč, s katerimi se podjetja ali združenja podjetij zavežejo, da bodo dosegla okoljevarstvene cilje, ki imajo enak učinek, kot če bi se uporabljali točki (a) ali (b) ali najnižja davčna stopnja Skupnosti. Ti sporazumi ali zaveze lahko med drugim zadevajo zmanjšanje porabe energije, zmanjšanje emisij ali katere koli druge okoljske ukrepe ter morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

(i) vsebino sporazumov mora izpogajati vsaka država članica, zlasti pa morajo biti podrobno določeni cilji in časovni okvir za dosego ciljev;

(ii) države članice morajo zagotoviti neodvisno in pravočasno spremljanje obveznosti iz sporazumov;

(iii) te sporazume je treba redno revidirati zaradi tehnoloških in drugih sprememb, v njih pa morajo biti določene učinkovite kazenske ureditve, ki se uporabljajo, če obveznosti niso izpolnjene.

(104) Kar zadeva točko 158(a) okoljskih smernic, Komisija v odgovor na pripombe danskih organov, ki se sprašujejo, zakaj se zanima za podjetja v drugih državah članicah, ki naj ne bi bila upravičena do enake prednosti kot danska podjetja, ki plačujejo nižjo pristojbino ali so je oproščena, pojasnjuje, da zgornja meja za pristojbino, ki se uporablja za proizvodni dejavnik v kmetijstvu (vodo), upravičencem omogoča, da se izognejo plačilu zneska, ki ga lahko uporabijo za proizvodnjo proizvodov, ki se proizvajajo tudi v drugih državah članicah, kar lahko privede do izkrivljanja konkurence. Poleg tega jim ta prihranek omogoča, da izboljšajo svoje proizvodne stroške, kar lahko nazadnje vpliva na trgovino s kmetijskimi proizvodi, ki so pomembni na evropski in svetovni ravni. Sklep C 30/2009, na katerega se sklicujejo danski organi (glej uvodno izjavo 44), sledi isti logiki, saj je v njegovi točki 35 poudarjeno, da oprostitev dajatve, odobrena za zadevni proizvod (cement), izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco na trgih, kjer zadevni proizvod konkurira drugim proizvodom, in lahko vpliva na trgovino med državami članicami, saj je cement del trgovine na evropski in svetovni ravni. Vendar pa te ugotovitve, ki se nanašajo bolj na dokazovanje obstoja pomoči kot na njeno združljivost, Komisiji ne preprečujejo ugotovitve, da izbira upravičencev temelji na objektivnem in preglednem merilu, namreč imetju dovoljenja za črpanje več kot 25 000 m^3 vode, ker se uporablja za vse imetnike takega dovoljenja, tj. tiste, ki so v enakem dejanskem položaju.

(105) Kar zadeva točko 158(b) okoljskih smernic, lahko Komisija sprejme stališče danskih organov, v skladu s katerim se lahko povišanje proizvodnih stroškov v sektorju primarne proizvodnje, ki bi ga povzročilo plačilo polne pristojbine (od približno 4 % do 7,7 % – glej uvodno izjavo 45), šteje za precejšnje glede na to, kar je že bilo opredeljeno kot precejšnje povišanje v drugi zadevi. Vendar ti razmisleki ne morejo veljati za zgornjo mejo, določeno na 25 000 m^3, saj danski organi sami priznavajo, da bi se brez zgornje meje proizvodni stroški povišali le za od 1,25 % do 2,20 %, kar je veliko manj od povišanja, ki se je v zadevi N 327/08, na katero se sklicujejo danski organi, štelo za precejšnje. Poleg tega ni mogoče sprejeti njihove trditve v zvezi s potrebo po povezavi merila precejšnjega povišanja proizvodnih stroškov z merilom zmanjšanja prodaje zaradi prenosa tega povišanja na kupce, ker je v točki 158 okoljskih smernic jasno navedeno, da mora biti izpolnjen vsak od pogojev, navedenih v njej (izbira upravičencev na podlagi objektivnih meril, precejšnje povišanje proizvodnih stroškov brez znižanja dajatve in zmanjšanje prodaje v primeru prenosa tega povišanja na kupce), za nezmožnost prenosa tega povišanja na kupce, na katero se sklicujejo danski organi (glej uvodni izjavi 45 in 102), pa nikakor ni mogoče šteti, da omogoča določitev, ali je povišanje proizvodnih stroškov precejšnje ali ne.

(106) Kar zadeva točko 158(c) okoljskih smernic, Komisija ugotavlja, da danski organi niso predložili ocen, navedenih v zadevni točki. Vendar bi lahko ti podatki mnogo bolj kot trditve danskih organov omogočili ugotovitev, ali bi prenos povišanja proizvodnih stroškov na kupce dejansko povzročil zmanjšanje prodaje, čeprav to povišanje ni precejšnje (glej predhodno uvodno izjavo). Trditve v zvezi z zmanjšanjem črpanja vode v primeru plačila polne pristojbine (glej uvodno izjavo 46) ni mogoče sprejeti, ker se pristojbina izračuna na podlagi teoretične porabe (količine, vpisane v dovoljenje) in ne na podlagi dejanske porabe na kmetijskem gospodarstvu. Ker poleg tega danski organi sami navajajo, da se cene določajo po lestvici, ki ni lestvica kmetijskega gospodarstva, trditve, da primarni proizvajalec nima možnosti prenosa povišanja proizvodnih stroškov na svoji ravni, ni mogoče šteti za upoštevno, da se dokaže upoštevanje merila, v skladu s katerim precejšnjega povišanja proizvodnih stroškov ni mogoče prenesti na kupce, ne da bi to privedlo do znatnega zmanjšanja prodaje.

(107) Iz vseh teh razmislekov je razvidno, da na ravni primarne proizvodnje danski organi ne morejo dokazati upoštevanja vseh meril iz točke 158 okoljskih smernic, ki morajo biti izpolnjeni, da bi se pomoč štela za potrebno. Kar zadeva sektor predelave kmetijskih proizvodov, mora Komisija, ki je že ugotovila, da znižanje pristojbine za dve tretjini ne vsebuje elementa državne pomoči, določiti tudi, ali zgornja meja za pristojbino izpolnjuje ustrezne pogoje okoljskih smernic. V zvezi s tem poudarja, da uvodne izjave od 90 do 100 veljajo tudi za podjetja, ki predelujejo kmetijske proizvode. Ugotavlja tudi, da so danski organi sami priznali, da ne morejo v vseh primerih dokazati izpolnjevanja merila nujnosti iz točke 158 okoljskih smernic (glej uvodno izjavo 50), in da številke, ki so jih predložili danski organi, nikakor ne spremenijo te ugotovitve navedenih organov, saj ti podatki (ekvivalent dotacije prejete pomoči) ne omogočajo določitve, ali okoljska dajatev brez znižanja (v obravnavanem primeru brez zgornje meje) vodi do precejšnjega povišanja proizvodnih stroškov v sektorju predelave kmetijskih proizvodov.

(108) Kar zadeva točko 159(a) okoljskih smernic, Komisija meni, da merilo primerjave z najučinkovitejšo tehniko v EGP v obravnavanem primeru ni upoštevno, ker se, kot je bilo navedeno že v uvodni izjavi 98, splošni sporazumi, ki urejajo EGP, ne uporabljajo za kmetijski sektor in ker v obravnavanem primeru ne gre niti za izvajanje tehnik niti za zmanjšanje onesnaževanja, temveč za izvedbo popisa vodnih virov zaradi njihovega boljšega upravljanja in za črpanje vode.

(109) Kar zadeva točko 159(b) okoljskih smernic, Komisija ugotavlja, da danski organi sami priznavajo, da so nekatera podjetja morda plačala manj kot 20 % pristojbine. Trditev danskih organov, da bi Komisija morala upoštevati povprečja, ni sprejemljiva, saj iz besedila točke 159(b) izhaja, da je edina izjema od načela plačila 20 % nacionalne dajatve obstoj omejenega izkrivljanja konkurence, z uporabo povprečij samo po sebi pa ni nikakor mogoče dokazati, da je izkrivljanje konkurence omejeno.

(110) Nazadnje, kar zadeva točko 159(c) okoljskih smernic, danski organi niso predložili nobenih informacij, s katerimi bi dokazali obstoj sporazumov, osredotočenih na izvajanje okoljskih zavez.

(111) Komisija ob upoštevanju elementov, navedenih v uvodnih izjavah od 89 do 109, ne more ugotoviti, da so bili upoštevani vsi ustrezni pogoji okoljskih smernic, in zato ne more odpraviti dvomov, izraženih ob uvedbi formalnega postopka preiskave.

(112) Kar zadeva sklicevanje danskih organov na začasni okvir za krizno pomoč, je Komisija najprej v prvotnem okviru, ki se je uporabljal od 17. decembra 2008, menila, da je treba začasno dovoliti dodeljevanje pomoči v omejenem obsegu, ki spada na področje uporabe člena 87(1) PDEU (ker presega zgornjo mejo *de minimis*), in jo razglasiti za združljivo z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) pomoč ne presega denarne dotacije v višini 500 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev; kadar se pomoč dodeli v obliki, ki ni dotacija, je znesek pomoči enak bruto ekvivalentu dotacije;

(b) pomoč se odobri v obliki sheme pomoči;

(c) pomoč se odobri samo podjetjem, ki 1. julija 2008 niso bila v težavah (izraz „podjetje v težavah“ pomeni za velika podjetja podjetje, kot je opredeljeno v točki 2.1 Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ([33]), in za MSP podjetje, kot je opredeljeno v členu 1(7) Uredbe Komisije (ES) št. 800/2008 ([34]); lahko se odobri za podjetja, ki na ta dan niso bila v težavah, vendar so pozneje zašla v težave zaradi svetovne finančne in gospodarske krize;

(d) podjetja, ki se ukvarjajo z ribištvom in kmetijstvom, niso upravičena do pomoči;

(e) pomoč ni izvozna pomoč ali pomoč, ki daje prednost domačim proizvodom pred uvoženimi;

([33]) UL C 244, 1.10.2004, str. 2.
([34]) Uredba Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) (UL L 214, 9.8.2008, str. 3).

(f) pomoč se lahko odobri najkasneje do 31. decembra 2010;

(g) pred dodelitvijo pomoči države članice pridobijo izjavo zadevnega podjetja v pisni ali elektronski obliki o kakršni koli pomoči *de minimis* in pomoči v zvezi s tem ukrepom in se prepričajo, da s tem skupni znesek pomoči, ki ga bo podjetje prejelo v obdobju med 1. januarjem 2008 in 31. decembrom 2010, ne bo presegel praga 500 000 EUR;

(h) ta ukrep pomoči se ne uporablja za podjetja, ki se ukvarjajo s primarno proizvodnjo kmetijskih proizvodov, kot so opredeljeni v členu 2(2) Uredbe Komisije (ES) št. 1857/2006 ([35]); uporablja se lahko za podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, kot sta opredeljena v členu 2(3) in (4) navedene uredbe, razen če je znesek pomoči fiksno določen na podlagi cene ali količine takih izdelkov, ki so bili kupljeni od primarnih proizvajalcev ali ki so jih zadevna podjetja dala na trg, ali če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

(113) Tem pogojem je bil dodan še eden, v skladu s katerim se ukrepi pomoči, predvideni z okvirom, niso smeli kumulirati s pomočjo za enake upravičene stroške, ki spada na področje uporabe uredbe *de minimis*. Če je podjetje že prejelo pomoč *de minimis* pred začetkom veljavnosti okvira, vsota pomoči, prejete v okviru, navedenem v predhodni uvodni izjavi, in prejete pomoči *de minimis* ni smela presegati 500 000 EUR med 1. januarjem 2008 in 31. decembrom 2010.

(114) Začasni okvir za krizno pomoč je bil z 28. oktobrom 2009 razširjen na primarno kmetijsko proizvodnjo ([36]). Država članica je morala pred dodelitvijo pomoči od zadevnega podjetja pridobiti izjavo v pisni ali elektronski obliki o drugi pomoči *de minimis* in pomoči na podlagi okvira, ki jo je podjetje prejelo v tekočem poslovnem letu, in preveriti, ali s tem skupni znesek pomoči, ki jo je podjetje prejelo v obdobju med 1. januarjem 2008 in 31. decembrom 2010, ni presegal praga 15 000 EUR. Znesek pomoči, dodeljene podjetjem, dejavnim v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov, ni smel biti določen na podlagi cene ali količine proizvodov, danih na trg. Ukrepi pomoči, predvideni z okvirom, se niso smeli kumulirati s pomočjo za enake upravičene stroške, ki spada na področje uporabe uredbe *de minimis*. Če je podjetje že prejelo pomoč *de minimis* za dejavnost primarne kmetijske proizvodnje pred začetkom veljavnosti okvira, vsota pomoči, prejete v okviru, predvidenem za primarno kmetijsko proizvodnjo, in prejete pomoči *de minimis* ni smela presegati 15 000 EUR med 1. januarjem 2008 in 31. decembrom 2010.

(115) Začasni okvir, razširjen na primarno kmetijsko proizvodnjo, je bil podaljšan do 31. decembra 2011. Za upravičenost do njegovih določb je moral upravičenec ne samo izpolnjevati pogoje iz uvodnih izjav 112 (razen pogoja iz točke (h)), 113 in 114, ampak tudi najpozneje do 31. decembra 2010 na podlagi nacionalne sheme pomoči, ki jo je odobrila Komisija, in v skladu z začasnim okvirom vložiti popolno vlogo (najpozneje do 31. marca 2011, kar zadeva podjetja, ki se ukvarjajo s primarno proizvodnjo kmetijskih proizvodov). Poleg tega je morala država članica v skladu s členom 108(3) PDEU priglasiti nacionalno shemo pomoči, s katero je bila odobrena dodelitev pomoči po 31. decembru 2010, Komisija pa jo je morala odobriti.

(116) Komisija ob upoštevanju informacij, ki so jih danski organi predložili v okviru formalnega postopka preiskave, ne more ugotoviti, da so bili izpolnjeni vsi pogoji iz začasnega okvira za krizno pomoč, in sicer iz naslednjih razlogov:

(a) okvir se med 17. decembrom 2008 in 28. oktobrom 2009 ni uporabljal za sektor primarne kmetijske proizvodnje; zato se ni bilo mogoče sklicevati nanj za utemeljitev združljivosti oprostitve, odobrene v navedenem sektorju;

(b) na podlagi informacij, ki so jih predložili danski organi, še vedno ni mogoče ugotoviti upoštevanja merila v zvezi z izključitvijo podjetij v težavah;

(c) nič v teh istih informacijah ne kaže, da je bilo izpolnjeno merilo predložitve izjave o že prejeti pomoči na podlagi ureditve *de minimis* ali začasnega okvira iz člena 107;

([35]) Uredba Komisije (ES) št. 1857/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri državni pomoči za majhna in srednje velika podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kmetijskih proizvodov, in o spremembi Uredbe (ES) št. 70/2001 (UL L 358, 16.12.2006, str. 3).

([36]) Znesek pomoči je bil omejen na 15 000 EUR na podjetje.

(d) ker ni izjav, ni mogoče preveriti upoštevanja zgornje meje, določene z okvirom v primeru kumulacije s pomočjo *de minimis*, ne glede na ekvivalent dotacije oprostitve, zlasti ker je tudi preverjanje upoštevanja zgornje meje *de minimis* sporno (glej zlasti uvodno izjavo 63);

(e) za pridobitev pomoči v letu 2011 na podlagi začasnega okvira za krizno pomoč je moral upravičenec najpozneje do 31. decembra 2010 (ali 31. marca 2011 za primarno kmetijsko proizvodnjo) vložiti popolno vlogo na podlagi nacionalne sheme pomoči, ki jo je odobrila Komisija, shema, s katero je bila odobrena dodelitev pomoči v letu 2011, pa je morala biti priglašena Komisiji, ki jo je morala odobriti; vendar danski organi sami priznavajo, da takrat niso izkoristili možnosti, ki jih je ponujal začasni okvir za krizno pomoč.

(117) Neizpolnjevanje pogojev iz začasnega okvira za krizno pomoč torej sega precej dlje od zgolj nepriglasitve pomoči, ki jo navajajo danski organi (glej uvodno izjavo 53).

(118) Ob upoštevanju teh razmislekov ni mogoče šteti, da bi lahko bila zgornja meja za pristojbino za črpanje, določena na 25 000 m^3, upravičena do odstopanja na podlagi Pogodbe (odstopanja, ki bi moralo v vsakem primeru biti odstopanje iz člena 107(3)(b) in ne iz člena 107(3)(c), na podlagi določb začasnega okvira).

Druge trditve danskih organov

(119) Vprašanje legitimnega pričakovanja upravičencev (glej uvodno izjavo 58) ne more nikakor vplivati na oceno združljivosti zgornje meje z notranjim trgom. Danski organi morajo pred uvedbo sheme pomoči pridobiti odobritev Komisije. Neobstoj podobne dajatve v drugih državah članicah (glej uvodno izjavo 58) ne pomeni, da upravičenci do zgornje meje niso pridobili prednosti. Ta prednost jim je absolutno omogočala, da so imeli dodatna sredstva za opravljanje svojih dejavnosti na trgu, izpostavljenemu konkurenci. Dejstvo, da se ni nihče pritožil zoper sistem obdavčitve, nikakor ne pomeni, da zgornja meja ne vsebuje elementa državne pomoči, ki ni združljiv z notranjim trgom.

VIII. **SKLEPNA UGOTOVITEV**

(120) Komisija ugotavlja, da znižanje pristojbine za plačilo iz člena 24b prečiščenega besedila zakona v višini dveh tretjin ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, saj upravičencem ne daje prednosti pred tistimi, ki plačajo polno pristojbino v skladu z določbami člena 24a prečiščenega besedila zakona, in da popolna oprostitev iz člena 24c prečiščenega besedila zakona ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU iz razlogov, povezanih z dobrim upravljanjem sistema obdavčitve (zneski, ki bi se pobirali, so premajhni).

(121) Po drugi strani Komisija ugotavlja, da zgornja meja za pristojbino, določena na količino 25 000 m^3 vode, iz člena 24b prečiščenega besedila zakona pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU in da je Danska nezakonito uporabila to zgornjo mejo v nasprotju s členom 108(3) PDEU. Iz opravljene analize je razvidno, da pomoči na podlagi te zgornje meje ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgom, saj danski organi niso mogli dokazati nujnosti in sorazmernosti zgornje meje za pristojbino, določene na količino 25 000 m^3 vode, niti izpolnjevanja vseh pogojev iz začasnega okvira za krizno pomoč. Komisija zato ne more odpraviti dvomov, ki jih je izrazila ob uvedbi formalnega postopka preiskave, in lahko ugotovi le, da pomoč ni združljiva z notranjim trgom.

IX. **VRAČILO**

(122) Sporni ukrep se je izvajal brez predhodne priglasitve Komisiji v skladu s členom 108(3) PDEU. Zato ta ukrep pomeni nezakonito pomoč.

(123) V skladu s členom 16(1) Uredbe (EU) 2015/1589 Komisija v primeru negativnega sklepa v zvezi z nezakonito pomočjo odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenci vrnejo pomoč (v obravnavanem primeru tisti, ki so izkoristili zgornjo mejo za pristojbino, določeno na količino 25 000 m^3 vode).

(124) Danski organi so navedli različne utemeljitve za izpodbijanje načela vračila (glej uvodne izjave od 55 do 59). Komisija jih ne more sprejeti.

(125) Vprašanje namreč ni, ali je izkrivljanje konkurence minimalno (glej uvodno izjavo 55), ampak, ali obstaja. Od trenutka, ko obstaja, ga je treba ustaviti ali, povedano drugače, ponovno vzpostaviti konkurenčno stanje, kakršno je obstajalo pred dodelitvijo pomoči. Sámo Sodišče je potrdilo načelo, v skladu s katerim je cilj vračila prav ponovna vzpostavitev stanja, ki je na trgu obstajalo pred dodelitvijo pomoči. Prav tako je razsodilo, da je vračilo samo logična posledica nezakonitosti ([37]) pomoči in da ga zato ni mogoče šteti za nesorazmerno glede na določbe Pogodbe o državni pomoči ([38]), kar je v nasprotju s tem, kar trdijo danski organi. Trditev o neobstoju prednosti pred konkurenti (glej uvodno izjavo 57) je ovržena z ugotovitvami o obstoju prednosti (glej uvodno izjavo 64) in dejstvom, da so lahko upravičenci neplačani znesek uporabili za druge namene (glej uvodni izjavi 85 in 119). Nazadnje, danski organi ne morejo trditi, da bo vračilo povzročilo izkrivljanje konkurence glede na subjekte, ki zajemajo površinske vode. Pristojbina se namreč uporablja le za zajem podzemne vode in se ne nanaša na zajem površinske vode.

(126) Kar zadeva vprašanje legitimnega pričakovanja, navedenega v uvodni izjavi 58, je Komisija že zavrnila trditev danskih organov, da velika večina potencialnih upravičencev ni mogla dejansko pričakovati, da bodo s shemo pridobili prednost z vidika konkurenčnega prava, ker v drugih državah članicah ne obstajajo podobne dajatve (glej uvodno izjavo 119). Ker se danski organi sklicujejo na načelo legitimnega pričakovanja in ker je to tesno povezano z zakonitostjo pomoči, Komisija opozarja, da lahko v skladu s sodno prakso prejemniki pomoči načeloma legitimno pričakujejo, da je zadevna pomoč zakonita le, če je bila odobrena v skladu s postopkom iz člena 88 ES (ki je postal člen 108 PDEU), pri čemer mora biti skrben gospodarski subjekt običajno sposoben ugotoviti, ali je bil navedeni postopek upoštevan. Zlasti če je bil ukrep pomoči izveden brez predhodne priglasitve Komisiji „[…] in torej v skladu s členom 88(3) ES ni zakonit, prejemnik pomoči ne more imeti legitimnih pričakovanj glede zakonitosti dodelitve pomoči“ ([39]).

(127) Danska mora torej ne glede na svoje pripombe sprejeti vse potrebne ukrepe za izterjavo dodeljene nezdružljive pomoči od upravičencev. V obravnavanem primeru gre za razliko med zneskom pristojbine, ki bi ga bilo treba plačati na podlagi količine, vpisane v dovoljenje za črpanje, in zneskom, ki je bil plačan za črpanje 25 000 m^3 vode.

(128) V skladu z določbami točke 42 Obvestila Komisije z naslovom „Za učinkovito izvajanje odločb Komisije, ki od držav članic zahtevajo dosego vračila nezakonite in nezdružljive državne pomoči“ ([40]) ima Danska na voljo štiri mesece od uradnega obvestila o tem sklepu, da se uskladi z njim. Pomoč, ki jo je treba vrniti, se v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 794/2004 ([41]) poveča za natečene obresti.

(129) Ta sklep je treba izvesti nemudoma, razen kar zadeva pomoči, ki so ob dodelitvi izpolnjevale vse pogoje iz uredbe *de minimis*, veljavne na podlagi člena 2 Uredbe Sveta (ES) št. 994/98 ([42]) –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Znižanje pristojbine, uvedene s členom 24 prečiščenega besedila zakona št. 935 z dne 24. septembra 2009, za dve tretjini, določeno s členom 24b istega zakona, ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

([37]) Sodba z dne 10. junija 1993, Komisija proti Grčiji, C-183/91, ECLI:EU:C:1993:233, točka 16.
([38]) Sodba z dne 4. aprila 1995, Komisija proti Italiji, C-348/93, ECLI:EU:C:1995:95, točka 27.
([39]) Sodba z dne 22. aprila 2016 v združenih zadevah T-50/06 RENV II in T-69/06 RENV II, ECLI:EU:T:2016:227, točka 230.
([40]) UL C 272, 15.11.2007, str. 4.
([41]) Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).
([42]) Uredba Sveta (ES) št. 994/98 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 142, 14.5.1998, str. 1).

Člen 2

Zgornja meja za pristojbino, določena na količino 25 000 m^3 na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona št. 935 z dne 24. septembra 2009, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 3

Pomoč, ki izhaja iz oprostitve pristojbine, določene s členom 24c prečiščenega besedila zakona št. 935 z dne 24. septembra 2009 za dovoljenja za črpanje vode, ki ne presega 6 000 m^3, ne vsebuje elementa državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 4

Danska je pomoč, ki izhaja iz zgornje meje za pristojbino, določene na količino 25 000 m^3 na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona št. 935 z dne 24. septembra 2009, izvedla nezakonito v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, zato pomeni državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom.

Člen 5

Pomoč, ki izhaja iz zgornje meje za pristojbino, določene na količino 25 000 m^3 na podlagi člena 24b prečiščenega besedila zakona št. 935 z dne 24. septembra 2009, ne pomeni državne pomoči, če ob dodelitvi izpolnjuje pogoje iz ene od uredb, sprejetih na podlagi člena 2 Uredbe (ES) št. 994/98, ki so veljale ob dodelitvi pomoči.

Člen 6

1. Danska mora od upravičencev zahtevati vračilo pomoči iz člena 4.

2. Zneskom, ki jih je treba vrniti, se prištejejo obresti od datuma, ko so bili dani na voljo upravičencem, do njihovega dejanskega vračila.

3. Obresti se izračunajo na podlagi obrestnoobrestnega računa v skladu s poglavjem V Uredbe (ES) št. 794/2004.

Člen 7

Vračilo pomoči iz člena 4 se izvede takoj in učinkovito.

Danska zagotovi, da se ta sklep izvrši v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 8

1. Danska v dveh mesecih od uradnega obvestila o tem sklepu predloži naslednje informacije:

(a) seznam upravičencev, ki so prejeli pomoč iz člena 4, in skupni znesek, ki ga je prejel vsak izmed njih;

(b) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga mora vrniti vsak upravičenec, čigar pomoči ni mogoče zajeti s pravilom *de minimis*;

(c) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;

(d) dokumente, ki dokazujejo, da je bilo upravičencem odrejeno vračilo pomoči.

2. Danska obvešča Komisijo o napredku nacionalnih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega sklepa, dokler ni pomoč iz člena 4 v celoti vrnjena. Na zahtevo Komisije takoj predloži vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Predloži tudi podrobne podatke o zneskih pomoči in obrestih, ki so jih upravičenci že vrnili.

Člen 9

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Dansko.

V Bruslju, 16. oktobra 2017

Za Komisijo
Phil HOGAN
Član Komisije